در علیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues á la Direction du Journal "AREVELK" Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղ.բ	
» » »	վեցամսեայ	70	»	
» » »	եռամսեայ	40	»	
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.	
» » »	վեցամսեայ	20	»	
Դրամն փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի,		115		

դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։

Ծեդաշխան բդթատարէ ծախծր խմբագրութեան կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

ԱՄԷՆՔՆ ԱԼ ՄԷԿ ԵՆ

Դիտողութիւն ըրա՞ծ էք թէ քանի՛ դասակարգի կը բաժնուին մեր ազգային կամ հանրային պաշտօնի կոչուողները։ Չթողլու համար որ յոգնութիւն քաշէք մտածելով, փութանք ըսել թէ գլխաւորապէս չորս են. 1. Անոնք որ ի՛նչ պաշտօնի ալ կոչուին, սկիզբէն կը հրաժարին, սկզբունք դրած ըլլալով չընդունիլ ազգային-հանրային ո՛ և է պաշտօն, որպէս զի աշխատելու նեղութիւն չունենան, կամ որպէս զի օր մը չխծբծուին։ 2. Անոնք որ ինչ պաշտօնի ալ ընտրուին, չէ չեն ըսեր, կ'ընդունին անուանական կերպով միայն վարելու համար։ 3. Անոնք որ թէպէտ կ'ընդունին, և կը գործեն ու կ'աշխատին ալ, բայց պզտիկ մը դպչելուդ պէս կը հրաժարին, մէկդի կը քաշուին. իսկ 4. Անոնք են որ եթէ պատեհութիւն կամ դիպուածական բաղդ ունենան պաշտօնի մը կոչուելու, վանտես ալ չեն քաշուիր, չեն հրաժարիր։

Չեմ կրնար վճռաբար ըսել թէ այս չորս դասակարգէն ո՛րը աւելի բազմաթիւ է, բայց ամէն մարդ կ'ընդունի [illegible] թէ առաջին երկու դասակարգին պատկանողները միեւնոյն արժէքը ունին, այսինքն ժխտական միեւնոյն արդիւնքին կը յանգին, զի սկիզբէն հրաժարիլ կամ չհրաժարելով հանդերձ չգործել, չաշխատիլ նոյն բանը կը նշանակեն։ Կը մնայ ուրեմն քննել վերջին երկու դասակարգը, որովհետեւ գլխաւորաբար ասոնց ձեռքին մէջ է որ կ'ամփոփուին ազգային թաղական, կրթական, և այլն պաշտօնները։ Բայց եթէ աղէկ ուշադրութիւն ըլլուի, մեծագոյն մասամբ չորրորդ դասակարգին ձեռքը կը մնան եկեղեցապատկան և կրթական ամէն գործեր, այսինքն անոր՝ որ վանտես ալ չի հրաժարիր, չի քաշուիր, վասն զի երրորդ դասակարգը որուն դպչելուդ պէս կը հրաժարի, իր այդ ընթացքով կը ձգէ որ չորրորդ դասակարգը գրաւէ և լեցնէ իր տեղը։ Բայց ենթադրելով որ երկուքն ալ գործի վրայ են, այնպէս քննենք անոնց ոգին կամ ընթացքը, որպէս զի աղէկ երեւան գայ անոնց իւրաքանչիւրին օգտակարութիւնը կամ վնասակարութիւնը։

Յայտնի է թէ զարգացեալ մեծ ազգերու մէջ հանրային պաշտօնի կոչուողները ոչ թէ չեն հրաժարիր և հրաժարելու ձեւեր չեն ըներ, այլ ընդհակառակը կ'աշխատին, կը հետամտին և յայտնի թեկնածութիւն կ'ընեն նոյն իսկ ծրի պաշտօններու համար։ Իսկ մենք դժբաղդաբար դեռ այդչափ առաջ գացած չենք, և դեռ յարգի կը սեպուի մեր մէջ կոչուիլ կամ ընտրուիլ պաշտօնի մը, առանց երբեք փափաքելու կամ փափաքիլ ցուցնելու։ Ասոր համար է որ չորս ուրոյն դասակարգի կը բաժնուին ընտրեալները, եթէ ոչ, միայն մէկ դասակարգ պիտի կազմէին, զի բացայայտ է թէ թեկնածութեամբ գործի անցնող թաղականը, հոգաբարձուն եւայլն ոչ կը հրաժարի, ոչ անտարբերութեամբ կը շարժի և ոչ ալ հովէ ցնցուելով տեղի կուտայ։

Արդ, խնդիր է գիտնալ թէ երրորդ և չորրորդ դասակարգերէն ո՞րը աւելի անկեղծ կը ծառայէ զինքը ընտրող հասարակութեան, կամ որո՞ւն ծառայութիւնը միեւնոյն աւելի գնահատելի է. հոգեբանական խնդիր մըն է սա, զոր շատ դիւրին չէ լուծել, բայց երբ ի նկատի առնուի իւրաքանչիւրին տրամադրութիւնը, այն ատեն դժուար չըլլար եզրակացնել թէ ոչ մէկը և ոչ միւսը յանձնարարելի է։ Կարելի՛ է հաւատալ թէ ո՛ և է օգուտ կը ծագի չնչին բանէ մը կամ խծբծանքէ մը վիրաւորուելով առնել քաշելէն, կամ մէկը կա՞յ որ այնքան պարզամիտ ըլլայ հաւատալու համար թէ այն թաղականը կամ հոգաբարձուն որ վանտես ալ, չերթար, հասարակութեան անկեղծաբար ծառայելու ազնիւ զգացմամբ և անձնուէր ոգւով տոգորուած միայն կը դիմանայ, կուրծք կուտայ և կեցած տեղը կը կենայ, չուզելով լքել իր պարտականութեան հարկը։ Առանց բոլորովին յոռետես ըլլալու, սա միայն յիշեցնենք թէ շատ անգամ լսուած է թէ զանազան տեղեր զանազան անգամներ շատ մը թաղականներ կամ հոգաբարձուներ, բռնութեամբ և խայտառակութեամբ միայն քաշուիլ յօժարած են. այդպիսիներու պաշտօնավարութիւնը անկեղծ ծառայութիւն և ազնիւ անձնուիրութիւն կրնա՞յ համարուիլ. անշուշտ ո՛չ։

Ուրեմն դիւրին է հետեւցնել թէ ինչո՞ւ չորրորդ դասակարգը աւելի տաղուն է. բայց ինչ օգուտ որ երրորդ դասակարգն ալ նուազ դատապարտելի չէ, զի գլխաւորաբար իր ունեցած ընթացքին ծնունդն է չորրորդը։ Իրաւ երրորդ կարգին վերաբերողները պարզապէս անկեղծ ու ազնիւ ոգւով միայն գործի կը սկսին, ու կը գործեն, և այդ պատճառաւ յարգանքի և շնորհակալութեան արժանի են իրաւամբ, բայց քանի որ տոկունութիւն չեն ունենար, և մէկ տեղերնուն դպչուելուն պէս կը ձգեն, կը հեռանան, չորրորդ կարգին վերաբերողներուն աստիճանին կ'իջնեն, մանաւանդ թէ աւելի մեղադրելի կը դառնան, զի իրենց այդ վարմունքին հետեւանքով է որ ասպարէզը չորրորդ դասակարգին ձեռքը կը մնայ։ Եւ ատանկով է որ այդ չորրորդ դասակարգը սքանչելապէս կ'ամրացնէ իր դիրքը, օգտուելով առաջին դասակարգին իբր սկզբունք ընտրած անտարբերութենէն, երկրորդին «կայի, չկամ, չկայի» պաշտօնավարութենէն, և երրորդին թեթեւ հովէ մը քշուիլ, տարուելէն. հետեւաբար թող զիրար չմեղադրեն, ամէնքն ալ մէկ են։

ՕՆԻՍԱՆ

ԿԱՅՍ. ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Ամէն ազգ ո և է զոհողութիւն չի խնայեր իր երկրին գեղարուեստին զարգացման համար, լաւ ըմբռնած ըլլալով անոր գերազանցապէս բարերար ազդեցութիւնը ընդհանուր հասարակութեան վրայ։ Գեղեցիկը ինքնին հաճոյք մըն է հոգիին և պէտք մը մտքին համար. մարդկային մտքին և մարմնին փափուկ կազմուածութիւնը չպիտի կրնար տոկալ կեանքի անողոք պայքարին՝ առանց սատէպ նոր ոյժ մը և նոր կորով մը ստանալու իր խոնջած վիճակին մէջ. կրնա՞ք երեւակայել թէ կեանքը իր ամբողջ տեւողութեանը մէջ ո՛րքան տաղտկալի և անհանդուրժելի պիտի ըլլար եթէ քաղաքակրթութիւնը իր գեղեցիկ արուեստներովը և բնութիւնը իր հրաշալի ներդաշնակութիւնովը՝ նոր երանգ մը և հաճելի պէսպիսութիւն մը դրած չըլլային անոր ձանձրացուցիչ միօրինակութեանը մէջ, որ, հակառակ պարզային, ծանր և անտանելի բեռ մը պիտի ըլլար։ Մարդուս էութեանը վրայ բնութեան և գեղարուեստին ունեցած ազդեցութիւնները նոյն են. բայց արդէն ի՞նչ է գեղարուեստը իր խակութեանը մէջ—ո՞չ ապաքէն բնութեան գեղեցկութեանց նմանցուած մէկ նոյնութիւնը, կամ, ուրիշ բնութիւն մը որուն արարիչը, սակայն, մարդն է։ Մարդս իրեն անհրաժեշտ այս սփոփումը—որ նոյնքան հոգիի ազնուացման որքան մտքի և մարմնի կազդուրման խնդիր է—կը գտնէ բնութեան և գեղարուեստի աշխարհին մէջ, որուն սահմաններուն վրայ պարտուած կը մնան հասարակ կեանքի հետապնդող հոգերը։

Գեղարուեստներու զարգացման համար քաղաքակիրթ երկիրներու ընդհանուր ջանքերուն մէջ որքան ուրախառիթ է տեսնել թէ Թուրքիոյ մէջ եւս անոնք կը գտնեն իրենց արժանի քաջալերութիւնը. ասոր ապացոյցներ են Կայս. Գեղարուեստից վարժարանին տարեկան մրցումները և ցուցահանդէսները, որոնք նոր եռանդ մը ու մղում մը կուտան արուեստասէր մտքերու և գեղարուեստները ժողովրդականացնելով շատ մը թաքուն տաղանդներու յայտնուելուն առիթ կ'ըլլան։ Մեր բնակած երկրին մէջ անոնց ըրած յառաջդիմութեանը վրայ լաւագոյն գաղափար մը առնելու համար՝ կը բաւէր միայն այցելութիւն մը տալ նոյն վարժարանին վերջին ցուցահանդէսին, որուն վերջերս այցելեցի։

Շէնքին չուրջը գտնուող արձանները և հնութեանց կտորները իսկոյն կու տան անգէտ այցելուին թէ հասարակ տեղ մը չէ որ կը գտնուի։ Ցուցադրութեանց սրահը բաժնուած է չորս մասերու. Ա. մասը յատկացուած էր փորագրութեանց ճիւղին, որ բաւական ճոխ ցուցադրութիւն մըն էր. ցուցադրուած գործերը Թուրք արուեստագէտներու գործեր են, փորագրուած մէկուկէս մեթր երկայն և մէկ մեթր լայն պղնձէ տախտակներու վրայ։ Այս ճիւղին մէջ առ հասարակ ամէնքն ալ յաջող գործեր էին. բայց մանաւանդ մասնաւոր գնահատման արժանի էին Մէհմէտ Խայրի ու Մէհմէտ Զիա էֆէնտիներու մեծկակ ցուցադրութիւնները, որոնցմէ առաջինը կը ներկայացնէր իր վրայ կրած յունական նկարագրի յատկանշական դրոշմները պատելով, յունական դիցաբանութեան դէմքեր. ալեւոր ծերունի մըն էր, որ ծունկերուն վրայ առած իր դեռատի աղջիկը և անոր գլուխը իր գլուխին կրթնցուցած, նստած էր քարի մը վրայ. երկուքին դէմքին վրայ ալ յուսահատութիւնը շատ յաջող կերպով նկարուած էր։ Միւսը կը ներկայացնէր բաց գիրք մը բռնած կին մը, որ պարտէզին մէջ շրջագայած պահուն թռչունի մը կը հանդիպի. տեսնելու է որչա՛փ բնականութեամբ պատրաստուած է այս գործը։

Գոհ երեւոյթով մը վեր կ'ելլենք աստէ և կը մտնենք Բ. մասը, որ ճարտարապետական ճիւղին յատկացուած է. այս ճիւղին Ա. կարգի մրցման կը մասնակցէին չորս հայ արուեստագէտներ։

Երկաթուղիի կայարանի մը ծրագիրն էր որ մրցման դրուած էր. հոս, արդարեւ ընդհանուր յաջողութիւններուն միջեւ, աչքի կը զարնէին երկու հայ արուեստագէտներու, Պ. Յովհաննէս Ճանիկեանի և Հրանդ Գարակէօզեանի ցուցադրութիւնները, որոնք շնորհաւորութեան արժանի են իրենց ունեցած լաւագոյն յաջողութեանց համար. թէեւ ամէնուն վրայ ալ կը տեսնուէին նմանութեան ընդհանուր գիծեր։

Կ'անցնինք Գ. բաժնին, նկարչութեան ճիւղին յատկացուած, որ ցուցահանդէսին ամէնէն ճոխ բաժինն էր, և մրցանակներն էին Ա. կարգին համար կնկան և էրիկ մարդու մը արձանին գլուխը, Բ. կարգի համար կնկան ամբողջ արձան մը և Գ. կարգի համար այլեւայլ տերեւներ և քանդակներ։ Ընդհանրապէս ամէնքն ալ յաջողած էին, և մասնակցող հայ ցուցադրիչները եթէ չէին գերազանցած իրենց Թուրք և Յոյն մրցակիցները, գոնէ անոնցմէ վար չէին մնացած։ Ա. կարգի մրցման մասնակցած էին երկու հայ արուեստագէտներ, Պ. Ա. Բէչչճեան և Պ. Օննիկ Միսաքէ։ Քանդակի մը ընդօրինակութիւնը, Պ. Կ. Կիւմիւշճէօզեանի կազմէն, այնքան յաջողութեամբ եղած էր և իր շուքերը այնպիսի վարպետութեամբ տրուած էին որ, չիտակէ ինչ մեղքս պահեմ, ձեռքովս շօշափելու հարկին տակ գտնուեցայ՝ ստուգելու համար թէ իրօք ընդօրինակութի՞ւն մըն էր թէ իսկական քանդակ մը։

Իւղաներկ նկարները կը ներկայացնէին ծերուկ մարդ մը, որ Եէնի Գարուի նաւամատոյցին բեռնակիրներուն կատարեալ մէկ տիպարն էր, պատռած հագուստներով ձեռքը գաւազան մը, գլուխը աղտոտ գդակ մը։ Հոս ցանցառ անյաջողութեանց մէջ կատարեալ յաջողութեամբ պսակուած էին Պ. Ռուբէն Սերովբեանի և Լեւոն Փօյաճեանի ցուցադրութիւնները։ Տեսարաններ ներկայացնող երեք իւղաներկ նկարներէն մէկն էր Պոլսոյ մէկ թաղը, որուն մէջ սակայն, մարդը կը պակսէր, միւսը մզկիթի մը դուռը, և երրորդը որ միեւնոյն ատեն անվիճելի կերպով ամէնէն յաջողն էր, Մուսթաֆա էֆէնտիի Պոլսոյ կամուրջին մէկ կողմը ներկայացնող նկարը։

Չորրորդ և վերջին ցուցասրահն ալ մտնելով՝ արդէն մտնեցած կ'ըլլանք դրան։ Արձանագործութեանց ճիւղին յատկացուած սրահն էր։ Իզմիրի յոյն վանքին կմախքներու խուցին սարսռացնող ազդեցութենէն բան մը կայ հոս։ Լերկ լերկ գլուխներ են, ամէնքն ալ դեղին բեզ ցցուած. բայց անդին կնոջ մը շնորհալի մարմինը կը ցրուէ այդ տպաւորութիւնը։ Ամէն տարիքէ գլուխներ են ներկայացուածները. աղէն ծերուկի մը գլուխն է, երկայն մօրուքով և ողորմուկ երեւոյթով, անդին կորովի երիտասարդի մը աւելորդ գլուխը։ Մասնաւոր տեղ մը ցոյց տրուած էր արեւելեան աշուղներու օրէ օր անհետացող դասակարգին մէկ ներկայացուցիչը։

Այս ճիւղին մէջ միակ հայ ցուցադրողն էր Պ. Հրանդ Գարակէօզեան, որ ինչպէս ճարտարապետական ճիւղին մէջ, հոս ալ նոյն առաջնակարգ յաջողութիւնը ունեցած էր, ցուցադրած երկու գլուխներէն մէկը կը գրաւէր պատուոյ տեղերէն մէկը, և իրենց երեւոյթ միմիկանքը կենդանի մարդու մը տպաւորութիւնը ունէին։ Տաղանդաւոր և փայլուն ապագայ խոստացող երիտասարդ մըն է։

Ինչպէս ըսի արդէն ելքի դրան մօտ ենք, և քայլով մը դուրս կ'ելլենք. ու, արուեստագէտի բնաւորութենէն բան մը զգնալու մխիթարական ակնկալութիւնով կը մտնենք դիմացի պարտէզը՝ յոգնութիւն առնելու պատրուակով։

ՅԱԿՈԲ ԳԱՇԸՔՃԵԱՆ

ԱԿՆԱՅ ԳՈՐԾԵՐ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

Ակն, 5 Նոյեմ.

Պոլսական օրաթերթի մը քանի մը թիւերուն Ազգ. Քրոնիկին մէջ յեղյեղուած էր Ակնայ մէջ կորսուած Մաշթոցի խնդիրը, իր մանրամասն նկարագրութիւններով և անհիմ երեւակայութիւններով, թերեւս ընդհանուրին կարծեցնել տալու, թէ մեծածախ, մագաղաթեայ Մաշթոց մը կորսուած է, և այդ գործին մեղաւորն կը համարուէին Մուշեղ վրդ.ը, քարտուղարը, են.։ Կը ցաւիմ մանաւանդ այն տեղեկատուին՝ Կ. Գ. Գ. ի համար, որ անգիտակից իր գրչին շարժման, անգիտակից բառի մը ո՞ր տեղ և ի՛նչ իմաստով գործածուած, վերջապէս առանց կշռելու իր սուտ ու պատիր տեղեկութեանց ծրարները, փութացած էր բոլորովին անհիմ և անգոյ խնդրով մը՝ մին կամ միւսը հրապարակ նետել, բացարձակապէս անուանարկելու տենդոտ յուսախաբութեամբ մը։ Նոյն հաղորդուած լուրերուն ամէն մէկին աստղ բացատրական հերքումներովը չեմ փափաքիր զբաղեցնել ընթերցողը, և այդ լուրերը հաղորդող գործակալութեան՝ այն է Կարապետ Գէորգ Գույումճեանի աղտոտ նկարագիրը ծանօթացնել, այլ անհրաժեշտ պարտք կը զգամ ներկայացնել այս զրպարտիչ հեղինակներու պէտքը, անիկա, որ այս օրերս Պոլիս մեկնելու մեծ բարերարութիւնը ունեցաւ, այն պէտք՝ որ քաղաքիս մէջ՝ մէկ անկիւնը քաշուած, լուռ մնացած, վերջապէս յաջողեցաւ նոյն թերթին մէջ քշել իր զրպարտութիւնները։ Այդ մարդն է Սրբիստակէս վրդ. Խաչատուրեանը, որ անշուշտ Ակնայ վիճակը հովուելու և հոգեւորապէս մխիթարելու (?) նպատակաւ Ակնայ Առաջն. տեղապահ ընտրուած էր. . . ։ Ակնցին ինքզինքը քանի՛ դժբաղդ նկատեց երբ Մուշեղ Ծ. վարդապետի բարեխնամ Առաջն. տեղապահութենէն անմիջապէս յետոյ, այս երանելի Սրբիստակէս վրդ.ը տեսաւ առաջնորդական աթոռին վրայ։ Սկիզբէն սրբէն կ'առարկէր, կը դժգոհէր այս անձնասէր վարդապետին մասին. ո՛չ մէկ տեսակէտով համակրանք և սէր վայելեց Ակնցիէն, բայց զո՞վ մեղադրէր։ Վարդապետը ինքզինքը բանիրուն ու խելացի մարդ մը հաւատալ տալու ջերմ փափաք մը ունէր. Բայց Ակնցին ի վաղուց անտի, քիչ շատ ուսեալ և զարգացեալ ժողովուրդ մը, կարող է իր մտաւորական վիճակով [illegible] զանազանել մտքին մէջ. այսպէս, առաջին օրէն համոզուած էր թէ, այս Սրբիստակէս վարդապետը Ակնը պիտի վերածէ այնպիսի վիճակի մը, որ թեմական մեծամեծ դժուարութիւններ և խռովութիւններ ներկայացնէ. արդարեւ, վարդապետը քանի մը ազգայիններ յորդորեց, խրախուսեց, իր թեւին տակ առաւ, պատուիրեց այն ինչ ջաղացպաններին հանրագիր-ամբաստանագրեր պատրաստել այս ինչ ժողովոյ կամ այն ինչ հոգաբարձութեան անդամակիցներէն ոմանց հանդէպ, որոնց գործունէութիւնը և արժանաւորութիւնը, բառին բովանդակ նշանակութեամբ, պատիւ մըն է ժողովական մարմնոց։ Այս ջաղացպանին ձայնին կը հետեւէին նաեւ կարգ մը չարաշահ գռեհիկներ, որոնց խորհրդով Սրբիստակէս վարդապետ յաջողեցաւ Պատրիարքարանի առջեւ այսչա՛փ խնդիրներ յարուցանել, սա վստահութեամբ թէ իրմէ գաղափարուած և խմբագրուած այդ ամբաստանագրերով Ազգ. Պատրիարքարանն ալ պիտի համոզէ։ Ի՞նչ կրնայիք սպասել ուրեմն այսօրինակ յատկութիւններով օժտեալ վարդապետէ մը. զայն սիրելն ու համակրիլը, ինչ բանի համար։

Հիմայ Սրբիստակէս վրդ. մեկնեցաւ տեղէս։ Շատ գոհ մնացինք. շնորհակալ և երախտապարտ ենք. Բայց չզարմանաք այս վարդապետին իմաստուն (?) տնօրինութիւնները նոյն իսկ իր մեկնումէն վերջ իրականացած տեսնելով։ Ինչ են ատոնք. Սրբիստակէս վրդ. քաղաքէս մեկնեցաւ սեպտ. 20ին. քանի մը օր վերջը Թղթաբերը եկաւ. Ազգ. Պատրիարքարանէ Ակնայ Առաջնորդարանին անուան նամակ մը կայ եղեր, բայց ո՞ւր է,—մէջտեղ չկայ, վասն զի վարդապետը՝ իր ստորագրութեան տակ՝ տեղւոյս Թղթատարատան տեսչին պատուիրեր է եղեր իրեն ուղղուած նամակները յանձնել, միայն ու միայն, կօշկակարի չըրախ Ա. Ծ.ի. Նոյն միջոցին վիճակիս Քաղ. Ժողովոյ դիւանի անդամները անմիջապէս հեռագրատուն կոչել տալով այդ պարոնը (!), նամակը կը պահանջուի. բայց Պատրիարքարանէ եկած նամակը բացուած է. . . ։ Պարոնը իրեն այս օրինազանց զեղծումը բաւական չհամարելով, Ստեփան էֆ. Ջորեանի առ Աւետիս էֆ. Ժամկոչեան ուղղեալ նամակը ինքը կ'առնէ հասցէին ղրկելու, այդ նամակն ալ կը բանայ ու կը կարդայ։ Ջորեան էֆ. իմանալով, բարեխնամաբար կը խնայէ օրինական շրջանակի մէջ հարկ եղած պատիժը տալ այս զանցառուին և խաբեբային։ Ճիշդ այս պարոնը և ասոր նման յատկութիւններով օժտեալ մարդիկ իբր համակիր ունեցած է Սրբիստակէս վարդապետ։

Թող ներուի ինծ ըսել թէ Սրբիստակէս վրդ. իբրեւ կղերական, մինչ յարգանաց և մեծարանաց արժանի է, բայց երբ տեսնուի թէ կղերականութեան կոչման ընդունակութիւն կամ տրամադրութիւն չունի ինքը, բնականաբար մէկդի կը վանէ ամէն համակրանք։ Կղերական կամ վար-

—)(36)(—

ԺՈՐԺ ԲՐԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԼՈՐՏ ՌԻՉՄՈՆՏԻ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐԸ

Ը.

Պ. տը Գլինեաք պատասխանելու վրայ էր, երբ Հանրի ժամանակ չթողուց անոր.

—Ուրիշ առաջարկութիւն մը ունիմ ընելիք, զոր կը յուսամ թէ ամէնուն հաւանութեան պիտի արժանանայ։ Ռաուլ քիչ մը առաջ ըսաւ թէ Լորտ Ռիչմոնտի բնակարանէն ելած ու Թրօնշէ փողոցին մէջ սենեակներ վարձած է։

—Լորտ Արթիւր չորս օրէ ի վեր մեկնած է Բարիզէն, յարեց Պ. տը Գլինեաք։

—Ուստի կը խնդրեմ որ, ըսաւ Հանրի, Պրիէն իր գտնուած տեղը մնայ։

Տիկին տ'Ալրէմը, Նիամա և Նաթալի սկսան բուռն կերպով բողոքել Հանրիի այդ առաջարկութեան դէմ։

—Բայց թող տուէք որ վերջացնեմ խօսքս։ Իմ կարծիքս սա է թէ Պրիէն Բոր-Մարլի մնայ, որպէս զի իր տէրը երթայ միանայ անոր։

Ամէն ոք զարմացած էր Հանրիի խօսքերուն վրայ և կը սպասէր թէ ի՛նչ եզրակացութեան պիտի յանգէր ան։

—Թոյլ պիտի տա՞ք որ աւարտեմ խօսքս, յարեց երիտասարդ գաղթածինը Հանրի։ Մեր բարեկամը Ռաուլ այս իրիկուն Բարիզ կը դառնայ և վաղը իր գոյքերուն հետ հոս կու գայ, Բարիզի մէջ իր բնակարանը բոլորովին թողլով։ Ամբողջ ամառը մեզի հետ կ'անցնէ հոս։ Լիակատար ազատութիւն կը վայելէ ուզած ատեն Բարիզ երթալու. բայց իր տունը հոս է։ Ծերուկ Պրիէնն ալ կուգայ բնակիլ մեր ասպնջական երդիքին տակ։

Պ. տը Գլինեաք ձեւի համար փորձեց մերժել Հանրիի այս առաջարկութիւնը։ Մնաց որ այդ գաղափարը լաւ գտած էր։ Հակառակ այդ ամենուն կը պատրաստուէր մերժելու, երբ Նիամայի աչքերուն մէջ պաղատագին հայցուած մը նշմարեց և իսկոյն ընդունեց Հանրիի առաջարկը։ Ալ որոշուած էր մինչեւ աշուն Շարմի վիլլային մէջ պիտի բնակէր։

Ճաշէն յետոյ պարտէզ գացին, որ Հնդկաստանի ամէն տեսակ բոյսերով զարդարուած էր. գաղջ մթնոլորտ մը կը տիրէր հոն։ Նիամա ամէնէն վերջը մնացած էր ճաշարանին մէջ։

—Օրիորդը այսօր շատ ուրախ կ'երեւայ ըսաւ Նամպօ, Նիամայի քովէն անցած ատեն։

—Որովհետեւ երջանիկ, շատ երջանիկ եմ, բարի Նամպօս։

Նիամա թռչունի թեթեւաշարժութեամբ մը Նաթալիի հետեւեցաւ։

—Նիամա կը սիրէ անիկա, ըսաւ Հնդիկ խոհարարապետը ինքնիրեն։ Ո՛չ մէկ բան պիտի կրնայ այդ սէրը անոր սրտէն խլել։

Հանրի սկսաւ ոգեւորութեամբ խօսիլ և միեւնոյն ատեն սուրճ խմել։

—Մարգերուն վրայ լաօն-թէնիս կը խաղանք. յետոյ ձիով պտոյտներ կը կատարենք, վերջապէս զուարճալի ամառ մը կ'անցընենք։

—Օրիորդ Հօդրօբը միայն պակաս պիտի ըլլայ մեր մէջէն, ըսաւ Նաթալի եղբօրը ականջէն վար։

—Զարմանութիւն չուզեր, ըսաւ Հանրի։ Բաւ է որ Ռաուլ կը հաւանի այս ամառ մեզ հետ անցընել։

Նիամա անտարբեր կերպարանք մը առնելով հանդերձ՝ կը ջանար Ռաուլի մօտենալ և յաջողեցաւ ալ անոր մօտ երթալ և ձայնը ցածցնելով ըսաւ. Պ. տը Գլինեաք, խոստացած էի ձեզի բացատրութիւն մը տալ. այսօր իսկ պիտի կատարեմ այդ խոստումը։

Ծ.

Նիամա ցած ձայնով Ռաուլի ըսած էր այդ խօսքերը, երբ շաքարամանը անոր կու տար։ Պ. տը Գլինեաք հազիւ կրցաւ լսել, աչքերը յառած Նիամայի դէմքին։

Այդ պահուն երբ Նամպօ գաւաթ մը սուրճ կը հրամցնէր Ռաուլի, գաւաթը ինկաւ կոտրեցաւ։ Քիչ մը զարմանալի էր այդ ճախաւերութիւնը, որովհետեւ Հնդիկ ծառայ մը չափազանց ուշադիր է։

—Հոգ չէ, իմ բարի Նամպօս, փութաց գոչել Նիամա, ծերուկ ծառային վշտացած դէմքը տեսնելով։ Ուրիշ գաւաթ մը սուրճ բերէք Պ. տը Գլինեաքի և սա կտորածներն ալ վերցուցէք։ Ոչ ոք իրաւունք ունի ձեզ յանդիմանելու. ատիկա ամէն մարդու կը հանդիպի։

Նամպօ առանց պատասխանելու դուրս ելաւ։

—Ձեզի պիտի առաջարկեն ձիով պտոյտ մը կատարել յարեց Նիամա, ցած ձայնով. մի ընդունիք և պնդեցէք որ Հանրի և Նաթալի միայն կատարեն այդ պտոյտը։ Ասիկա միակ միջոցն է պահ մը առանձին մնալու և խօսելու համար ձեզի հետ։ Գիտեմ անցեալ իրիկուն կասկած մը ունեցաք իմ մասիս։

Ռաուլ պտոյտի հրաւէր ուղղուելէ առաջ՝ յայտնեց թէ յօդացաւէ կը նեղուէր և թէ չէր կրնար ձի հեծնել։

—Ահա՛ արդիւնքը Հնդկաստան ըրած ուղեւորութեանցս։

—Ես ալ ուրախացայ որ ամէնօրեայ պտոյտներուս ընկեր մը ունեցայ, պատասխանեց Հանրի։ Ընդհանրապէս ամէն օր կէս օրէն յետոյ ձի կը հեծնենք։

—Այսօր ձիով պտոյտ չենք կատարեր, և խնդիրը կը փակուի, ըսաւ Նաթալի։

—Այդպէս չըլլար, պատասխանեց Պ. տը Գլինեաք։ Ի՞նչպէս կ'ուզէք որ հոս մնալու հաւանիմ, եթէ երբեք ձեր սովորութիւնները խանգարելու պատճառ պիտի ըլլամ։ Բան մը մի փոխէք ձեր ամէնօրեայ կենցաղին մէջ, ապա թէ ոչ իսկոյն կը մեկնիմ։

Հանրի ստիպուեցաւ հաւանիլ Ռաուլի խօսքերուն և պտոյտի գաղափարը գործադրել։ Սուրճէն յետոյ Նիամա և Նաթալի յաջորդաբար նուագեցին ու երգեցին, որոնց մասնակցեցաւ նաեւ Պ. տը Գլինեաք որ թենորի հիանալի ձայն մը ունէր։

Իրիկուան դէմ ձիերը թամբուած պատրաստ կը սպասէին վիլլային դրան առջեւ։ Նամպօ անոնց կ'ընկերանար, որ հարցուց Նիամայի։

—Օրիորդը ձի չպիտի՞ հեծնէ։

—Ոչ այսօր Նամպօ։ Կարծեմ ըսած էի որ Ժիւնօն չթամբեն։

Ժիւնօն սքանչելի մորուկ մըն էր, ոսկիի գոյնով, ճերմակ պոչով ու մազերով, որ ախոռի ծառաներէն մէկուն ձեռքը կը վրնջէր։

Ու Նիամա մօտեցաւ կենդանիին, որ իսկոյն հանդարտեցաւ անոր գգուանքին տակ։

—Ոչ այսօր, իմ աղուոր Ժիւնօն, ըսաւ Նիամա։

Յետոյ խօսքը Պ. տը Գլինեաքի, ուղղելով.

—Ոչ ոք կրնայ զսպել այս ձին, բայց երբ ես հեծնեմ, գառնուկի մը պէս հեզ կը դառնայ. ա՛լ խենթ ոստումներ չըներ բնաւ։

Տիկին տ'Ալրէմը ալ յայտնեց թէ կառքով չպիտի ընկերակցէր իրենց։

—Մեր պտոյտը երկար չպիտի ըլլայ, գոչեց Հանրի, մինչ թամբին վրայ կը տեղաւորէր Նաթալին, որ ամազոնակ մը հագած էր։

—Սովորականին համեմատ պիտի դառնաք ձեր պտոյտէն, եթէ ոչ բոլորովին կը մերժեմ ձեր հիւրընկալութիւնը ըսաւ Ռաուլ։

Հանրի ու իր քոյրը մեկնեցան ձիով։

—Նաթալի ըսաւ Հանրի երբ անտառին մէջ մտան, քիչ մը առաջ կը հեգնէիր օր. Հօդրօբի նկատմամբ զգացած հիացումս։

—Նպատակս ձեզի վիշտ պատճառել չէր։ Գիտեմ թէ օր. Հօդրօբի ամուսնութեան խզումը կը զարմացնէ քեզ, բայց ոչ զիս։ Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ իրարու համար ստեղծուած այդ երկու հոգիները իրարմէ հեռանա՛ն [illegible]։

(Շարունակելի)

դաւեռ և առաջնորդ, իր գործառնութեամբ անշուշտ գործնական ապացոյց մը պիտի տայ սրտի և զգացման տեսակէտով։ Ես այդ ապացոյցներէն միայն մէկ տեսակը հոս զետեղեմ.—Գաւիրէի մէջ կազմուած Որբախնամ մարմին մը ծանուցագրով մը փափաք կը յայտնէ Ակնայ Որբանոցներէն մէկուն մէջ երկու որբ պատըսպարել՝ իր կողմէն հոգացուելով հարկ եղած ծախքերը. արդեօք Արիստակէս վրդ., որ հրաժարած և գործի չէր նայեր, ինչ վարդապետական կամ տեղապահական ազնիւ զգացումներէ դրդեալ, փափաք յայտնած է եղեր այդ որբերը յանձնել տեղւոյս Բողոքական Որբանոցի խնամոց, թէեւ ան ալ ընտիր հաստատութիւն մըն է։ Ազգ. Որբանոցին դոյութիւնը սկիզբէն ի վեր հակառակ տալաւորութիւն մը ներգործած է Արիստակէս վրդ.ի համար, որովհետեւ Մուշեղ վրդ. զայն հաստատած է, որովհետեւ Մուշեղ վրդ. այդ առթիւ հարկ եղած նախապատրաստութեանց հայթայթման համար ամբողջ քաղաքս և գիւղերը յօժարած է պտտիլ և 50-60 ոսկիի արժողութեամբ կահ կարասեաց հանգանակութիւն մը կատարել, եւն, եւն, դարձեալ որովհետեւ՝ Ազգ. Որբանոցիս Հոգաբարձութիւնը գործօն և անշահախնդիր անձնաւորութիւններէ կազմուած է։

Երբեք տրամադրութիւն չունիմ Մուշեղ Ծ. վարդապետը և Արիստակէս վարդապետը իրարու հետ բաղդատութեան դնելու, վասն զի շատ սխալած ու թերացած պիտի ըլլամ. Նպատակս չէ մեր ամէնուս սիրեցեալ Մուշեղ Ծ. վարդապետին վեհոգի և գերազնիւ յատկութիւնները պարզել, անոր իմաստուն գործունէութիւնը և արժանեաց առաւելութիւնը յայտագրել, և վերջապէս իր տեսակին մէջ Մուշեղ վարդապետ իր կոչման բուն իսկ համապատասխանող վարդապետ մը և առաջնորդ մը ըլլալը խոստովանիլ. ասոնք ծանօթ են ամէնուն. իմ հասկցնել ուզածս սա է թէ Ակնայ վիճակը ցորչափ Արիստակէս վարդապետի հովուութեան յանձնուեցաւ, նոյն ժամանակամիջոցին մէջ Վիճակը երբեք չվայելեց այն օգտաշատ տնօրինութիւնները, որոնք կը սպասուէին ի հարկին նաեւ առաջն. տեղապահէ մը։

ԳԵՂՋՈՒԿ

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Վալտէրսի մարէշալին ծնռագիրը.—Ռուսերը Մանչուրիոյ մէջ.—Բանակցութիւնները.—Ռուսիա։

Պերլին, 17 Նոյեմ.—Վալտէրսէ մարէշալը Բէքինէն Նոյեմ. 15 թուական հեռագրով մը կը ծանուցանէ թէ Լի-Հունկ-Չանկը ու Չինկը իր ներկայութեանը ընդունած միջոցին թարգմանի պաշտօն վարեր է վոն տէր Կոլց և թէ Չինու զինուորները՝ միջազգային զօրքերուն կողմէ գրաւուած տեղերէն հեռացած ըլլալով, ալ եւս հարկ չէ մնացած նոր արշաւախումբեր ղրկել։

Բեդերսպուրկ.—Կիրինի հարաւային կողմը Վերին Սունկարիի լեռնադաշտին մէջ Զարինչայ աւազակներուն հանրապետութիւնը կայ Շայտէնկէ անուն պետի մը իշխանութեանը տակ։ Տուրով դեր-գնդապետը՝ հետեւակներու երկու գումարտակով, երկու թնդանօթով և խազախներով ղրկուեցաւ հետազօտութիւն մը կատարել այդ կողմերը։ Այդ զօրախումբը ընդհարում մը ունեցաւ չինական երկու կանոնաւոր վաշտերու և Շայտէնկէի քաղաքապահ զինուորներուն հետ։ Ռուսերը երկու թնդանօթ գրաւեցին։ Խազախ մը սպաննուեցաւ և թնդանօթաձիգ մը վիրաւորուեցաւ։ Սիպերիական Բ. զօրաբանակէն երկու զօրախումբեր ղրկուեցան թշնամիին ետեւէն։ Ասոնց մէկը, որուն հրամանատարն է Միջք զօրավարը, կը բաղկանայ հետեւակներու վաշտէ մը, լեռնային չորս թնդանօթէ և խազախներու խումբէ մը։ Երկրորդը, Իէնէնքամբֆ զօրավարին հրամանին տակ, կը կազմեն խազախ հեծելագունդեր։ Առաջինը հոկտ. 29ին ճամբայ ելաւ Կիրինէն և հետեւեալ օրը ընդհարում մը ունեցաւ երեք հազար Չինացիներու հետ այն կիրճին մէջ, ուր Տուրով դեր-գնդապետը առաջին անգամ կռուած էր։ Ռուսերը երկու թնդանօթ գրաւեցին։ Խազախ մը վիրաւորուեցաւ։ Երկրորդ զօրախումբը հոկտ. 28ին Զուանխանէն ճամբայ ելաւ՝ Կիրինէն 60 վերստ հեռուն՝ և Մուքտէնի ու Կիրինի միջեւ գտնուած ճամբէն քալելով հասաւ Մոժաքան, որ Զունխանի հարաւային արեւմտեան կողմը կը գտնուի ութսուն վերստ հեռաւորութեամբ։ Նոյեմ. 1ին զօրախումբը Զալինչ մտաւ՝ Կիրինէն 40 վերստ հեռուն։ Կիրինի և Մուքտէնի ճամբուն վրայ կատաղի ճակատամարտ մը ունեցած էր թշնամիին հետ։ Այս վերջինը որ տեղւոյն դիրքէն կրցած էր օգտուիլ, քանի մը անգամ յարձակեցաւ։ Ռուսերէն 29 խազախներ սպաննուեցան և 30 վիրաւորուեցան։ Հետազօտութեան արդիւնքէն սա հասկցուեցաւ որ Մոժաքան ամբացած է և քարէ պարիսպով մը շրջապատուած։ Շրջակայ գիւղերն ալ պատնէշներով պաշտպանուած են։

Վիեննա.—Քանի մը հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Տէրութեանց հաւաքական ծանուցագիրը յառաջիկայ կիրակի պիտի յանձնուի Չինու։ Եւրոպական լրագիրներու շատերը կը խօսին այն ընդունելութեան վրայ՝ զոր Չինացի պատուիրակները և արքունիքը պիտի ընեն «տնդանեալի որոշումներ» պարունակող այդ ծանուցագրին։ Այդ մասին կարծիքները իրարմէ կը տարբերին։ Այն լրագիրները որոնք կը կարծեն թէ Չին անփոփոխ պիտի ընդունի Տէրութեանց առաջարկած բոլոր պայմանները, շատ սակաւաթիւ են։ Ասոնք սա տեսութեան վրայ կը հիմնուին թէ Չին եթէ բացարձակ մերժում մը ընէ, տագնապը աւելի պիտի երկարի և այն տեսակ կացութիւն մը տեւական պիտի ըլլայ, ուրկէ ամէնէն աւելի Չին պիտի վնասուի, վասն զի տագնապը եթէ չափէն աւելի երկարի, Տէրութիւնները պիտի պարտաւորուին չյարգել Չինու հողային ամբողջութիւնը պահպանելու սկզբունքը։ Իսկ այն լրագիրները որոնք կը կարծեն թէ Չին, Թուան իշխանի և միւս բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն գլխատուելէն զատ, միւս պայմանները պիտի ընդունի, բազմաթիւ են։ Եւրոպական լրագիրներէն ոմանք ալ կ՚ըսեն թէ Չինու արքունիքը այդ պայմաններէն և ոչ մէկը պիտի ընդունի։ Ասոնք կ՚ըսեն որ նոյն իսկ Չինական պատուիրակները եթէ հաւանին դաշնագրութիւն մը ստորագրել, ատիկա ձեւակերպութիւն մը պիտի ըլլայ, և ոչ թէ լուծում մը, վասնզի յօդուածներէն շատերը պիտի չգործադրուին՝ Չինացիները զանոնք անգործադրելի նկատելնուն համար։ Այդ տեսակ դաշնագրութիւն մը պաշտօնական սուտ մը պիտի ըլլայ։

—Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ սաստիկ կը խօսի բանակցութեանց վրայ.—«Պերլինէն կը հեռագրեն թէ անյապաղ Բէքինի օտար դեսպաններուն պիտի հաղորդուի Տէրութեանց հաւանութիւնը Չինու տրուելիք հաւաքական ծանուցագրին համար։ Անհիմն են այն զրոյցները թէ տէրութիւններէ ոմանք դիտողութիւն պիտի ընեն ծանուցագրին քանի մը կէտերուն համար, վասն զի ծանուցագրին պարունակութիւնը բոլորովին համապատասխան է մինչեւ հիմա Տէրութեանց կողմէ տրուած հրահանգներուն։ Մայրաքոյն Արեւելքի գործերուն կատարեալ հմտութիւն ունեցող պետական անձնաւորութիւնները եթէ նկատողութեան առնեն այդ ծանուցագրին պարունակութիւնը, պիտի հասկընան թէ անոր՝ Չինու կողմէ ընդունուիլը այնքան դժուար պիտի չըլլայ։ Չին եթէ ընդունի ծանուցագիրը, պիտի առաջարկուի նաեւ զէնքել Չինու զինուորներուն թիւը։ Մասնագէտ անձեր կ՚ըսեն թէ Չին պէտք է որ տարին 7-800 միլիոն թաէլի հողային տուրք մը գանձէ, մինչդեռ հիմա հարիւր միլիոնէն աւելի չի կրնար գանձել։ Ասկէ զատ ուրիշ տուրքեր ալ կան որոնք անգանձելի կը մնան, հետեւաբար եթէ միջազգային քօնթրոլ մը հաստատուի, Չին պիտի կրնայ պէտք եղածէն աւելի վճարել Տէրութեանց կողմէ պահանջուած հատուցումները։»

Օտեսա.—Նալթայէ և Բեդերսպուրկէն առնուած լուրերու նայելով, Ռուսիա միջոցներ ձեռք առած է Չինու հետ առանձին համաձայնութիւն մը գոյացընելու համար, որուն գլխաւոր նպատակը պիտի ըլլայ ապագային համար ապահովցընել Մանչուրիոյ թեւարկութիւնը։ Ատիկա, կ՚ըսուի պաշտօնական շրջանակներու մէջ, Ռուսիոյ իրաւ պատասխանը պիտի ըլլայ Անգլիոյ և Գերմանիոյ պայմանագրութեան։ Անուրանալի է թէ Բեդերսպուրկի Չինական դեսպանին վերջերս Լիվատիա երթալուն շարժառիթ եղած են քանի մը խիստ կարեւոր խնդիրներ և կարելի է որ վերոգրեալ լուրին հիմը այդ այցելութիւնը եղած ըլլայ։ Չի կարծուիր սակայն, որ Բեդերսպուրկի Չինական դեսպանը լիազօր իշխանութիւն մը ունենայ Ռուսիոյ հետ այդ տեսակ մասնակի պայմանագրութիւն մը կնքելու համար. միւս կողմէ հաւանական չէ նկատուիր որ Չին, արդի պայմաններուս մէջ, ընդունի Ռուսիոյ թեւարկութիւնը Մանչուրիոյ համար, վասնզի այդ տեսակ միջոց մը՝ նոյն նահանգը բոլորովին Ռուսիոյ թողուլ ըսել է։ Ռուսիա այս միջոցիս չի կրնար օգնել Չինու, և եթէ ընել ալ ուզէ, Տէրութիւններէ մէկէն աւելին պիտի հակառակին։ Ասկէ զատ ռուսաչինական այդ տեսակ համաձայնութիւն մը Անգլիոյ և Գերմանիոյ կողմէ բողոքարկում մը պիտի նկատուի իրենց պայմանագրութեան Գ. յօդուածին համար, ինչ որ սկզբունքով ընդունուած է Չինու մէջ եւրոպական ներդաշնակութեան միւս անդամներուն կողմէ։ Եթէ ընդունուի այն սկզբունքը թէ Ռուսիա և կամ միջամտող ուրիշ տէրութիւն մը կրնայ առանձին պայմանագրութիւն մը կնքել Չինու հետ, այն ատեն Բէքինի մէջ դիւանագիտական դեսպանախորհուրդը գոյութեան իրաւունք չունենար։ Անգլիա և Գերմանիա պիտի պնդեն որ Չինու մէջ բոլոր խնդիրները Բէքինի դեսպաններուն կողմէ կարգադրուին բարեացակամութեամբ և առանց գաղտնի նպատակներու, և ատիկա ալ այն ատեն, երբ Չին պարտաւորուի բանակցութեանց մտնելու։ Բոլոր այս պատճառներով հաւանական չի նկատուիր որ Ռուսիոյ և Չինու միջեւ համաձայնութիւն մը գոյութիւն ունեցած ըլլայ Մանչուրիոյ մասին, սակայն սա ալ յայտնի է թէ Ռուսիա ետ կեցած չէ այն նահանգին համար իր ունեցած ծրագիրներէն։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Քրիւկէր Ֆրանսայի ուղեւորութիւնը.—Աւստրիական պաշտպանական բերերներուն կարծիքը.—Ընդունելութեան պատրաստութիւնները։

Բէքըր Լոյտի մէջ կը կարդանք. «Թրանսվալի Նախագահ Պ. Քրիւկէր, ինչպէս յայտնի է, այսօր վաղը Ֆրանսա պիտի հասնի, ուր յարգալիր ընդունելութիւն մը պիտի ըլլայ անոր։ Ֆրանսական կառավարութիւնը Լոնտոնի իր դեսպանին միջոցաւ ծանուցեր է Անգլիոյ կառավարութեան թէ Պ. Քրիւկէրի տարիքը նկատողութեան առնելով, Ֆրանսա ամէն հիւրասիրութիւն պիտի ընէ անոր։ Թէեւ որոշուած է որ Կեյսերլանտ հոլանտական յածանաւը Մարսիլիոյ նաւահանգիստը հասնելուն պէս տեղւոյն քաղաքապետը պաշտօնապէս դիմաւորէ Պ. Քրիւկէրը և մինչեւ բնակութեանը համար յատկացուած տեղը անոր ընկերանայ, սակայն տակաւին յայտնի չէ թէ Մարսիլիոյ քաղաքապետը ներկայ պիտի գտնուի՞ Թրանսվալի նախագահին ի պատիւ տրուելիք պաշտօնական հացկերոյթին։ Թրանսվալի եւրոպական ներկայացուցիչ տոքթ. Լէյտս անպատճառ ներկայ պիտի գտնուի այդ հացկերոյթին և Պ. Քրիւկէրի անունով պիտի խօսի։ Թրանսվալի կացութեան վրայ առնուած լուրերու նայելով, թշնամութիւնները տակաւին կը շարունակուին և թէ Պաթթըն ու Տուկլաս զօրավարները կը շարունակեն տեղերու գրաւումը։ Պօէրները դեռ կը մխիթարուին յուսալով որ դուրսէն օգնութիւն մը պիտի ստանան։ Լոնտոնի լրագիրներուն մէջ հրատարակուած հեռագիրներու նայելով, Պօէրները միշտ կը յաղթուին Անգլիացիներուն հետ կատարուած ընդհարումներու մէջ։ Սթանտարտ կ՚ըսէ թէ Պօէրները պարապ տեղը ստոտերազմը կը շարունակեն Անգլիացիներուն դէմ և թէ բնաւ պիտի չկրնան ազատիլ Անգլիացիներուն հպատակութենէն։»

—Պօէրներուն անկախութեան համար Ֆրանսայի մէջ կազմուած յանձնաժողովը վերջնական կերպով ընդունեց Պ. Քրիւկէրի ընդունելութեանց համար պատրաստուած ծրագիրը։ Յանձնաժողովին դիւանը Նօայլի օթէլը պիտի երթայ, ուր կը գտնուին Տոքթ. Լէյտս և Թրանսվալի պատուիրակները՝ Պ.Պ. Ֆիշըր, Վէսէլ, Վոլմարանս և այլն, Ցետոյ անոնց և Բարիզի յանձնաժողովին անդամներուն հետ Մոլիէթի քարափը պիտի երթայ։ Պ. Քրիւկէր քարափ ելլելուն պէս նաւային նուագածուներ պիտի նուագեն Պօէրներու ազգային երգը։ Մարսիլիոյ և Բարիզի յանձնաժողովներուն նախագահները՝ Պ.Պ. Թուռէլ և Բոլիա բարի գալուստ պիտի մաղթեն Պ. Քրիւկէրի։ Ցետոյ երկու նախագահները յանձնաժողովին անդամները և զանազան պատգամաւորութիւններ պիտի ներկայացնեն Պ. Քրիւկէրի։ Ցետոյ թափօր մը կազմուելով Թրանսվալի Նախագահը Նօայլի օթէլը պիտի առաջնորդուի։ Ծիչ վերջը Պ. Քրիւկէր պիտի ընդունի այցելութիւններ։ Իրիկուան սեղան պիտի տրուի Մարսիլիոյ յանձնաժողովին կազմակերպած սեղանը։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Պ. Լուպէի ուղեւորութիւնը.—Ֆրանսայի ու Իտալիոյ բարեկամական յարաբերութիւնները.—Բարիզի ցուցահանդէսը։

Հռոմի մէջ քանի մը օրէ ի վեր շատ կը խօսուի Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին Նիս կատարելիք ուղեւորութեանը և այդ առթիւ իտալական նաւաբաժինը այցելելուն վրայ։ Իտալիոյ քաղաքական ազդեցիկ անձնաւորութիւն մը հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրեր է Բարիզի թերթերէն մէկին թղթակցին.—«Կրնամ վստահեցնել թէ պաշտօնական շրջանակներու մէջ Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին ուղեւորութեանը նկատմամբ տակաւին ո և է տեղեկութիւն չկայ։ Ո՛չ Բարիզի իտալական դեսպանը և ոչ ալ Հռոմի ֆրանսական դեսպանը այդ մասին զեկոյց մը ըրած են։ Այդ ուղեւորութեան լուրը եթէ հաստատուի, վստահ եղէք թէ Իտալիա այդ առթէն պիտի օգտուի փոխարինութիւն մը ընել այն փափկանկատութեան, որով անցեալ տարի Թուլոնէ ծովակալին հրամանատարութեամբ ֆրանսական նաւաբաժին մը ղրկուեցաւ հանդուցեալ Ումպէրթօ թագաւորին յարգանք մը ընծայելու նպատակով։ Պատիւ կը համարիմ նաեւ յայտարարել թէ Իտալիոյ և Ֆրանսայի բարեկամական յարաբերութիւնները անցեալ տարիներէն շատ աւելի մտերմական են, Պէտք է գիտնալ նաեւ թէ Ֆրանսա միշտ բարեկամական զգացումներ ցոյց տուած է Իտալիոյ նկատմամբ որ երկրորդ հանդիսացած է Բարիզի Արուեստահանդէսին մրցանակներու ցանկին մէջ։ Այդ մասին երկու կողմերն ալ բարեացակամութիւն կը յայտնեն և մենք շնորհակալութիւն յայտնելէ զատ ուրիշ բան չենք կրնար ընել։ Պ. Լուպէի Նիս ուղեւորիլը երբ պաշտօնապէս մեզի ծանուցուի, Իտալիոյ նաւատորմը խկոյն հրաման պիտի ստանայ Նիսի ջուրերը երթալու։»

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ

Հարաւային Ամերիկայի Լատին ճոնրապետութիւնները.—Սպանեւամերիկեան ճամաժողովը.—կարեւոր բանախօսութիւն մը.—Սպանեւամերիկեան դաշնակցութիւն.—Ամերիկեան թերթերուն կարծիքը։

Սպանեւամերիկեան համաժողով մը կազմուած է Մատրիտի մէջ, որուն նպատակն է ամրապնդել կապերը Սպանիոյ և Հարաւային Ամերիկայի այն լատին հանրապետութեանց միջեւ, ուր Սպաներէն կը խօսուի։ Համաժողովին առաջին նիստին մէջ, Մեքսիկայի պատուիրակ Պ. Սիէռրա բանախօսութիւն մը արտասանեց, որ ջերմապէս ծափահարուեցաւ։ Պ. Սիէռրա յայտարարեց թէ անհրաժեշտ պէտք կար սերտ կերպով իրարու միացնելու հարաւային Ամերիկայի բոլոր հանրապետութիւնները, եթէ կ՚ուզուի անոնց անկախութիւնը պահպանել։ Թէեւ վտանգը, Պ. Սիէռրայի կարծածին չափ մօտալուտ չէ, բայց իր յայտնած վախը ոչ նուազ նշանակալից է։ Պ. Սիէռրա կը հաստատէ թէ հարաւային Ամերիկացիները երբեք պատրանք չեն զգար այն մասնաւոր պաշտպանութեան մասին, զոր Մ. Նահանգները կ՚ուզեն ունենալ բոլոր Ամերիկացիներուն վրայ։ Վերջին սպանեւամերիկեան պատերազմին մէջ այդ հանրապետութիւնները մեծապէս չահագրգռուեցան Սպանիոյ գործերուն, որովհետեւ Մ. Նահանգներուն՝ Քուպայի գործերուն միջամտելէն հասկցան որ իրենց ալ վտանգ կը սպառնայ։ Այդ միջոցին էր որ սպանեւամերիկեան համաժողովի մը գումարման գաղափարը յղացուեցաւ, որուն նպատակն է քաղաքական իրական մերձեցում մը առաջ բերել Սպանիոյ և հարաւային Ամերիկայի լատին հանրապետութեանց միջեւ։ Առայժմ դաշնակցութեան մը վրայ չի խօսուիր, բայց այս միջոցիս ձեռք առնուած միջոցները դաշնակցութեան մը ճամբան կը հարթեն։ Հիմակուհիմա կը ջանան քաղաքական և տնտեսական յարաբերութիւնները դիւրացնել, երկիրներու այդ նոր խումբին միջեւ չահերու նոյնութիւն մը հաստատել, համակրական հոսանք մը առաջ բերել, որ գործնական արդիւնքներով ալ երեւան գայ։ Դաշնակցութեան գաղափարը տակաւ պիտի կրնայ իրականանալ և Սպանիա որ մինչեւ այն ատեն դարմանած պիտի ըլլայ աղէտաբեր պատերազմի մը հետեւանքները, պիտի տեսնէ իր ազդեցութեան աւելնալը, և սպաներէն լեզուն գործածող տասնչորս հանրապետութիւններու առջեւ նոր հորիզոններ պիտի բացուին։ Եթէ նոյն իսկ սպանեւամերիկեան դաշնակցութեան մը գաղափարը մասամբ միայն իրագործուի, այն պարագան թէ նոր աշխարհի մէջ սպաներէն խօսող բոլոր երկիրներուն ներկայացուցիչները Մատրիտ պիտի դիմեն, ուշադրութեան արժանի կէտ մըն է։ Ատոր գլխաւոր ապացոյցը սա է թէ Մ. Նահանգներու լրագիրները իրենց կարծիքները երկարօրէն կը պարզեն սպանեւամերիկեան համաժողովին մէջ խօսուած բանախօսութեանց մասին և կ՚ըսեն թէ ատոնց մէջ թշնամական ոգի մը կայ հիւսիսային ամերիկացիներուն դէմ։ Նիւ-Եօրքի Սըն լրագիրը կ՚ըսէ թէ Մ. Նահանգները երբեք չեն սպառնացած Ամերիկայի սպանիական պետութիւններուն, և ընդհակառակը Մոնրօյի վարդապետութեան համաձայն, հիւսիսային ամերիկացիները միշտ պատրաստ եղած են զանոնք պաշտպանելու Եւրոպայի սպառնալիքներուն դէմ։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հրեաները Ռուսիոյ մէջ.—Մ. Նահանգաց նիւթացոյցը.—Նիքարակուայի ջրանցքը.—Մենամարտեր.—Բարիզի Արուեստահանդէսը.—Տուն մը այրած.—Անգլիոյ բանակը.—Պէրլին բաղաքը։

Ռուս լրագիրները կ՚ըսեն թէ մաքսային վերատեսչութիւնը յայտարարեր է թէ օտար հպատակ այն Հրեաները որոնք Ռուսիոյ մաքսատանց մէջ իբրեւ ապրանք ղրկող կը ծառայեն, պէտք է Ռուսիոյ ելմտական, ներքին ու արտաքին գործոց նախարարութիւններուն կողմէ տրուած մասնաւոր արտօնագիր մը ունենան, նաեւ առաջին կարգի բաթանթ առնեն՝ հիմակուան յաւելեալ տուրքերով։ Միւս կողմէ Վարշաւայի լրագիրները կ՚ըսեն թէ քաղաքին բնակիչներէն Պ. Պէրսոն արտօնութիւն ստացեր է իր ծախքով Հրեաներու յատուկ երկրագործական վարժարան մը հաստատել Զէնոմիոզովի մէջ։

—Ուաշինկթընի ելմտական նախարարը դաւեթին մէկ գումարման մէջ ծանուցեր է թէ ելմտացոյցին հասոյթը ութսուն միլիոն տոլար աւելի պիտի ըլլայ ծախքերէն։

—Ուաշինկթընի մէջ Նիքարակուայի դեսպանը ծանուցեր է Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարին թէ Նիքարակուա տարեկան մէկ միլիոն անգլիական ոսկի կը պահանջէ այն հողին համար, ուրկէ պիտի անցնի ջրանցքը. նաեւ մեծ լիճին վրայ կատարուելիք երթեւեկութեանց համար։

—Աւստրիոյ եպիսկոպոսները, որոնք այս միջոցիս իրենց տարեկան ժողովը կը գումարեն Աւստրիոյ մէջ, որոշեր են Եկեղեցւոյ օրէնքը ամենայն խստութեամբ գործադրել մենամարտին դէմ. նաեւ հրաւիրել կառավարութիւնը որ այդ առթիւ աւելի խստացնէ քաղաքային օրէնքը։

—Ֆրանքֆուրթէր Զայթունկ սա տողերը կը հրատարակէ Բարիզի Արուեստահանդէսին փակման առթիւ.—«Տիեզերական Արուեստահանդէսին դուռները փակուեցան։ Վերջացաւ տեսարան մը որուն նմանը չէր տեսնուած և կրնանք նոյն իսկ ըսել թէ պիտի չտեսնուի աշխարհի վրայ։ Հակառակ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին, Չինու դէպքերուն, Մ. Նահանգաց ընտրութիւններուն և այլեւայլ տեղեր պատահած առեւտրական տագնապներուն, Բարիզի Արուեստահանդէսը արդեամբ բարոյական մեծ յաջողութիւն մը եղաւ և մինչեւ իսկ քաղաքական նշանաւոր յաջողութիւն մը։ Ֆրանսացիները նորէն ապացոյց մը տուին թէ գիտեն բան մը ընել ոչ միայն մեծ, այլ նաեւ մասնաւոր ճաշակով մը։ Ֆրանսացիները ամէնէն ընտիր հիւրընկալները եղան ամբողջ աշխարհի բոլոր այցելուներուն։»

—Մոսկուայի մէջ, վերջերս խոշոր շէնք մը փլչելով բազմաթիւ գործաւորներ փլատակներուն տակ մնացեր են։ Շէնքը վեց յարկ էր և բիւրաքանչիւր երեսունքառասուն սենեակ կը պարունակէր։ Շէնքին երդիքը գոցուած ատեն վերի յարկը ութսուն գործաւորներ կ՚աշխատէին։ Այդ միջոցին յանկարծ փլուզումը կը սկսի և շէնքը, որ երկու վայրկեան առաջ իր հոյակապ ու վեհ տեսքովը ընդհանուր ուշադրութեան կ՚արժանանար, փլատակներու աճագին կոյտի մը միայն կը վերածուի, որուն տակէն սրտաճմլիկ աղաղակներ կը լսուէին։ Հրշէջ զօրքերը օգնութեան փութալով՝ ժամ մը կ՚աշխատին և մեծ դժուարութեամբ կը յաջողին փլատակներուն տակէն հանել տասնըմէկ մարդու դիակ և տասը հոգի ալ կիսամեռ վիճակի մէջ։ Ճարտարապետները՝ երկու հոգի՝ երեւան չկան։

—Անգլիոյ նախարարութիւնը որոշեց Լորտ Քիչները Անգլիա բերել տալ և պատերազմական նախարարութեան խորհրդական կարգել, անոր յանձնելով նաեւ Անգլիոյ բանակը բարենորոգելու գործը։

—Պէրլինէն կը գրեն Բէռլինէր Լոքալ Անցայգէր թէ Գերմանիոյ մայրաքաղաքին մէջ բնակիչներու թիւը այնչափ շատցած է որ օթէլները և բնակարանները տնբաւական կու գան. ուստի քաղաքապետութիւնը առաջարկեր է քանի մը միլիոն մարքի գումար մը յատկացնել՝ առայժմ հարիւրի չափ մեծ ու փոքր տուներ կառուցանելու համար։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Ափրիկեան Տրիպոլիսոյ Նահանգին Ուրֆիլէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միլքիէ վարժարանին նախկին շրջանաւարտ և Աստիլէճվազի նախորդ գայմագամ Քեմալ պէյ։

—Պատուական քարտուղարի տիտղոս տրուեցաւ Թըրհալայի օսմ. հիւպատոսարանին պատուակալ թարգման Ճեմիլ պէյի։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ռուսիոյ Վեհ. կայսեր թիկնապահներէն Պառոն Մէյէնտորֆ և Իշխան Օպոլէնսքի գնդապետներուն։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ ռուսաբեւեռնագրական դեսպանատան առաջին քարտուղար Թէմսի կոմսին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Գերմանիոյ կայսրը որ միշտ գնահատած է օսմ. զինուորներուն քաջութիւնը՝ Վեհ. Սուլթանին նկատմամբ ունեցած բարեկամութեանը բերմամբ՝ Ն. Վեհափառութեան նուիրած է Գերմանիոյ մէջ պատրաստուած նոր տեսակ հրացաններու երկու նմոյշները։

ԴՐԱՄՆԵՐ.—Զանազան կողմերէ տեղեկագրուած է ներքին գործոց նախարարութեան թէ Կ. Պոլսոյ լումայափոխներուն և վաճառականներուն ոմանց կողմէ արջասպով սրբուած կամ ծակուած զանազան ոսկի և արծաթ դրամներ շրջաբերութեան կը հանուին ուրկէ չահ մը կը գոյանայ, թէ գաւառներէն ամէն թղթատարով կը բերուին ծակ կամ սրբուած մեծաքանակ դրամներ որոնք մաքսերէն դիւրութեամբ կ՚անցնին և ատոնց փոխարէնը ոսկիով նոյն տեղերը կը ղրկուին պանքաներու միջոցաւ. թէ այդ դրամներուն մէջ կան պակաս կշռող օսմ. ոսկիներ. թէ Եւրոպայէն Իզմիր, Սէլանիկ և ուրիշ տեղեր տարուած դրամի ծրարները, առանց քննուելու, ուղղակի տէրերուն կը յանձնուին. թէ այդ կերպով գոհարեղէններ եւայլն ալ մաքսերէ կը փախցուին. և թէ Եւրոպայի մէջ պատրաստուած զարդի պակաս ոսկիներ, ինչպէս նաեւ մէճիտիէներ ու անոնց ստորաբաժանումները դրամի այդ ծրարներով օսմ. երկիրները կը մտցուին։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը գրեց ելմտական նախարարութեան և մաքսային վերատեսչութեան որ այդ մասին ուշադրութիւն ըլլայ։

ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ.—Սպարապետութիւնը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, թէեւ քանի մը անգամներ ծանուցած էր որ զինուորական հրամանատարները ու սպաները իբրեւ իրենց անձնական սպասաւորը չգործածեն զինուորները, առանց համազգեստի փողոց չելլեն, անվայել տեղեր չյաճախեն և իրենց գործերով զբաղին, և թէ անսաստողներու մասին օրէնքին տրամադրութիւնը պիտի գործադրուի, սակայն նկատելով որ, հակառակ այդ պատուէրներուն, հրամանատարները ու սպաները իբրեւ սպասաւոր կը գործածեն իրենց տրամադրութեանը տակ գտնուած զինուորները՝ ղրկելով զանոնք զինուորական կրթութենէ ու մարզանքներէ, նկատելով որ այդ զինուորներէն շատերը սպաներու տանը մէջ խոհարարութիւն կ՚ընեն, տղոց վրայ կը հսկեն և սպաներու ընտանիքները երբ տեղ մը երթան, անոնց կ՚ընկերանան ձեռքերնին ծրարներով, նկատելով որ սպաներէ ոմանք իրենց հանգամանքին չվայլող տեղեր կ՚երթան և նկատելով որ զինուորական բժիշկները երբեմն առանց համազգեստի դուրս կ՚ելլեն, և եթէ համազգեստ ալ հագած ըլլան, սուր չեն կրեր և բաճկոննին չեն կոճկեր, նորէն պատուիրեց ամէն կողմ որ հրամանատարները ու սպաները զգոյշ կենան այդ տեսակ ընթացքներէ, գիտնալով որ անսաստողները օրէնքին տրամադրութեանը պիտի ենթարկուին։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ կը հեռագրեն թէ Վեհ. Սուլթանը, գոհ մնալով Իպնիւրրէշիտի յայտնած հնազանդութենէն ու հպատակութենէն, Իր կայս. բարեհաճ հաշտութիւնը շնորհել տուած է անոր։

ԷՐԶՐՈՒՄԷՆ եւնկուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ իմացուելով որ Բասէնի Թիւճճար Նալյա գիւղին չորս հարիւր ոչխարներ և երկու հարիւր եզեր յափշտակուած են, պաշտօնեաներ ղրկուեր են հեղինակները գտնելու համար։ Նաեւ հաւանական նկատուելով որ գողերը կարելի է Նախիջեւան, Քէսքիմ, Թորթում և Օլթիքի կողմերը քաշուին, հրաման տրուած է որ այդ կողմերն ալ խուզարկութիւն կատարուի։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն, առջի իրիկունը սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան դեսպանատան պաշտօնատարներէն և գերման գաղթականութեան երեւելիներէն ոմանք. նաեւ Պէրլինի արքունիքի ջութակահար Պ. Պ. Ալֆրէտ ու Հայնրիխ Կրունֆէլտ։ Սեղանէն ետքը նուագահանդէս մը տրուեցաւ։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆԸ երեք հարիւր ֆր. նուիրեց Սոֆիայի բարեգործական Ընկերութեան։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանին փոխանորդը, երէկ, այցելութիւն տուաւ Ռուսիոյ և Յունաստանի դեսպաններուն, որոնց բարի գալուստ մաղթեց Տ. Կոստանդիանոս Ս. Պատրիարքին կողմէ։

ՆԻԿՈՄԻՏԻ ՌԷՃԻՒՆ Հոկտեմբեր ամսուան հասոյթը եղաւ 168,000 ոսկի։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Աղեքսանդրիայէն կը գրեն թէ նոյն քաղաքին մէջ պատահած ժանտախտի երկու դէպքերէն վարակուողներն են Տրճեի շոգենաւուն նաւապետներէն Անգլիացի մը և բնիկ դատարկաշրջիկ մը։ Տրճեի նաւապետը մեռեր է հիւանդանոցին մէջ։ Տրճեի կանոնաւոր երթեւեկութիւններ կը կատարէր Պէյրութի, Կիպրոսի և Աղեքսանդրիոյ միջեւ։ Ժամանակէ մը ի վեր այդ նաւուն մէջ մուկի դիակներ կը գտնուէին և նաւապետը ուշադրութիւն չէր ըներ, սակայն ինք եղաւ առաջին զոհը։

ՄԱՀՃԱՐԱՐՁ վակոններու միջազգային Ընկերութիւնը կը ծանուցանէ թէ դեկտ. 1էն (Ն. Տ.) սկսեալ Ոսվէքրա-Էքսփրէս անուն նոր կառախումբ մը շաբաթը երեք անգամ պիտի երթեւեկէ Պէրլինի, Համպուրկի, Պրէմէնի, Ամսթէրտամի և Մանթօն-Վէնթիմիլի միջեւ՝ Ֆրանքֆորթ-Սթրազպուրկ-Պէլֆօռ-Լիոնի գիծով։ Կառախումբը երկուշաբթի, չորեքշաբթի ու շաբաթ պիտի մեկնի Պէրլինէն և միեւնոյն օրերը Վէնթիմիլ-Մանթօնէն։

ՀԱՃԻ ՏԱՎՈՒՍ շոգենաւային Ընկերութեան դէմ, ինչպէս ծանուցուեցաւ դատ պիտի բացուի, օսմ. սպաներու և զինուորներու հանդէպ անպատշաճ ընթացքի մէջ գտնուելուն համար. Նաեւ թէ ասկէ վերջը այդ Ընկերութենէն պիտի գանձուի Փարոսի տուրքը, ուրկէ զերծ են օսմ. շոգենաւային Ընկերութիւնները։ Այս անգամ նկատելով որ Հաճի Տավուս Ընկերութիւնը պաշտօնական արտօնութիւն չունի, ծանուցուած է նաւահանգիստի վերատեսչութեան որ այդ Ընկերութիւնը բոլոր տուրքերը վճարէ և անոր նկատմամբ ո և է աջակցութիւն չըլլայ. նաեւ գրուած է Մախսուսէի վարչութեան որ զինուորներու փոխադրութեան առթիւ շոգենաւային կանոնաւոր երթեւեկութիւններ հաստատէ օսմ. բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը նկատելով որ այլեւայլ գաղթականներու կողմէ մշակուած հողերու մասին կարգ մը անձեր սեփականութեան պահանջում ընելով դատարաններու կը դիմեն և աղդեցութիւն բանեցնելով անիրաւ վճիռներ ձեռք կը բերեն, ծանոյց ամէն կողմ զգոյշ կենալ այդ տեսակ արարքներէ որոնք չեն համապատասխաներ բարեկարգոյն հաճութեան։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը նաեւ յիշեցուց հողային օրէնքին վրայ եղած այն յաւելուածը թէ պարապ ու մահլուլ և տէրութեան կողմէ գաղթականներուն յանձնուած հող մը եթէ անոնց կողմէ մշակուի ու վրան շէնք շինուի և եթէ երկու տարի այդ հողը, առանց ո և է կողմէ պահանջում ըլլալու, գաղթականներուն ձեռքը մնայ, անկէ վերջը այդ հողին համար ուրիշի մը կողմէ յարուցուած սեփականութեան իրաւունքի դատը անլսելի կը մնայ։

ԷՏԻՐՆԷԻ նահանգին մարդահամարի վերատեսուչ կարգուեցաւ Պէրաթի մարդահամարի տնօրէն Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.։

ԻՍՔԻՆՏԷՐՈՒՆԷՆ գրուած է որ տեղւոյն մաքսատան մէջ կշռող պաշտօնեայ մը աւելցուի, վասն զի Սրզընի հանքէն Լոնտոն ղրկուելու համար հոն տարուած պղինձները կշռելու մասին դժուարութիւններ կը ծագին։

ՊԱԼՔԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ գոհունակութեամբ կ՚իմանանք թէ Թուրքիոյ տնօրէնութեան ընդհանուր քննիչութեան պաշտօնը յանձնած է Նիւ Եորք կենաց ապահովագրական Ընկերութեան Թուրքիոյ գլխաւոր քննիչ Արշակ էֆ. Կիւրեղեանի որուն անդուլ գործունէութիւնը և հաստատ ուղղամտութիւնը թէ՛ գաւառներու մէջ և թէ Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ խիստ ծանօթ են։ Աներկբայ ենք թէ Կիւրեղեան էֆ.ի այս նոր պաշտօնը որուն արժանապէս կոչուած է, մեծ զարկ մը պիտի ըլլայ Պալքան Ընկերութեան Թուրքիոյ գործերուն յառաջդիմութեանը։

ԽԱՐԽՈՒԼ ՇԷՆՔԵՐ.—Ներքին գործոց նախարարութիւնը գրեց ոստիկանութեան նախարարութեան թէ Կ. Պոլսոյ քաղաք-

բուն մէջ փլչելու վտանգ սպառնացող շէնքերը որ և է վտանգի տեղի չտալու համար վար առնելու մասին ոստիկանութիւնը օգնէ պատկանեալ պաշտօնեաներուն։

ԴԱՐՁԵԱԼ ՄԵՌ.—Պոլսոյ կողմի նախնական վարժարաններէն մէկին մէջ դաստիարակ Իպրահիմ էֆ. ծեծեր է Էվգաֆի պաշտօնեաներէն Հաճի Հիւսէյին էֆ.ի ութ տարեկան աղջիկը, որ հիւանդացեր է և հիմա կը դարմանուի։

Գ. ԹՈՒՔԱՍԻ կողմէ օսմ. կառավարութենէն խնդրուած մենաշնորհներու աղերսագիրները՝ բարձրագոյն հրամանով մերժուեցան։

«ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ» ապահովագրական Ընկերութեանհամար, որուն կեդրոնը Ռուսճուքի մէջ է, ծանուցուեցաւ որ կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն ուզած է օսմ. երկիրներու միւս մասերուն մէջ ալ գործառնութիւն կատարելու համար։ Ձեռընհաս պաշտօնարանը, այդ մասին որոշում մը տալէ առաջ, ուզած է գիտնալ թէ օսմ. ապահովագրական Ընկերութիւնը Պուլկարիոյ մէջ մ սնանկերու հաստատման ձեռնարկած միջոցին գիւրութիւններ տրուա՞ծ է անոր թէ ոչ։

ՄԱՔՍԱՏԱՆ չոգենաւակը, առջի օրը, Պէյքօզի մօտերը Ահմէտ անուն մարդու մը փոքր առագաստանաւը բռնեց և խուզարկութիւն կատարելով արգիլուած ապրանքներ գտաւ որոնք հելլենական նաւահանգիստէ մը բեռցուած էին։ Առագաստանաւը մաքսատան առջեւ տարուեցաւ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Սըվազի Մելքիէ երկրորդական վարժարանին մէջ ճիւղ մը պիտի հաստատուի այն հնութիւններուն համար որոնք նոյն նահանգին մէջ գտնուած են, և որոնց նմանները կան կայս. Թանգարանին մէջ։

—Կիւրինի Աչոտի գիւղին մէջ գտնուած զանազան հնութիւններէն սիւն մը որուն վրայ արձանագրութիւններ կան, և առիւծ մը ներկայացնող արձան մը Կ. Պոլիս պիտի ղրկուին, իսկ միւսներուն ալ նկարները։

ՏԱՐՏԱՆԷԼԻ մաքսատան տնօրէն Րաիֆ պէյի համար ծանուցուեցաւ թէ կարգ մը ապրանքներու իրական արժէքէն պակաս գին նշանակած ըլլալուն համար պաշտօնանկ եղած է։ Սակայն, ձեռնհաս պաշտօնարանը այդ խնդրին վերաբերեալ տեղեկագիրները քննելով, տեսեր է թէ պատկանեալ պաշտօնեաները պէտք եղածին պէս չեն կրցած հասկնալ հրապարակին գինը և այդ պատճառով ապրանքներուն գինը պակաս դրուած է, որով Րաիֆ պէյի պաշտօնանկութիւնը արդարացի չէ։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը որոշած է որ Րաիֆ պէյ նորէն որ և է մաքսատան տնօրէն կարգուի, քանի որ պաշտօնանկ եղած ատեն ուրիշը յաջորդած է անոր։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարար Րէշատ փաշա հիւանդ ըլլալով երէկ չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Նախարարաց Խորհուրդին։

ԵՈԶՂԱՏԻ մէջ պաշտօնավարող չորս ոստիկանները անբաւական ըլլալուն համար, ատոնց վրայ հինգ ոստիկաններ պիտի աւելցուին։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի քաղաքային ճիւղին ուսուցիչներուն նկատմամբ քննութիւն կատարելու նպատակով կազմուած յանձնաժողովին համար Իգտամ կ'ըսէ թէ աւելի նոյն վարժարանին ներքին տեսչութեան մասին քննութիւն պիտի կատարէ։

ՔՈՋՈՆԻ ԷՖ.—Առողջապահական քննիչ Քոչոնի էֆ., ինչպէս յայտնի է, Բարիզ կը գտնուի անձը դարմանելու համար։ Իգտամ կ'իմանայ թէ անոր արձակուրդը անպայման կերպով երկարած է։

ՍԱՄՈՍԻ իշխան Միխալաքի էֆ.ի անուան տօնախմբութեանը առթիւ, Ցունաց Ս. Պատրիարքը, երէկ, շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց անոր։

ՍԵՐՊԻՈՅ դեսպան Պ. Միեաթովիչ երէկ առտու արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի պալատը երթալով տեսակցեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ Պուլկարիոյ պատերազմական նախարարութեան ելմտացոյցը որ այս տարի 18 միլիոն Ֆր.է, յառաջիկայ տարեշրջանին համար 32 միլիոն բարձրացած է։ Այդ յաւելումին համար անհամաձայնութիւն ծագած է նախարարներուն միջեւ։

—Ֆիլիպէէն կը գրեն Իգտամի թէ Նովոսքի ռուս լրագրին գրածին նայելով չէր եղած որ Սոֆիանիէի նստաշրջանը բացուի այն տեսակ ատեն մը, ուր պուլկար իշխանապետութիւնը այնչափ խստիւ կը քննադատուի տեղական լրագիրներուն կողմէ։ Այդ պարագան ոչ միայն ընդդիմադիրները, այլ իշխանութեան վրայ գտնուող Ռատոսլավովի կուսակիցներն ալ կը խոստովանին։ Ելմտական տագնապը որ ընդհանուր դժգոհութեանց աւելնալուն պատճառ կ'ըլլայ, ամէն կողմ երեւան ելած է։ Գիւղացիներն են որ ամէնէն աւելի կը նեղուին, վասն զի ելեւմուտքը կանոնաւորելու նպատակով դանձուած ծանր տուրքերուն տակ կը ճնշուին։ Գործաւորներն ալ շատ գէշ վիճակի մէջ են, վասն զի անգործութեան հետեւանքով անոնց օրականները կը նուազին։

—Նախարարութիւնը առաջարկեց Սոպրանիէին որ Վառնայի նաւահանգիստին շինութեան մենաշնորհը Հայրապետեան ու Միխայիլովսքի անուն անձերէն առնելով ուրիշ Ընկերութեան մը յանձնուի։ Անցեալ տարի ալ այդ տեսակ առաջարկութիւն մը եղած, բայց կարգ մը ազդեցիկ անձերու շնորհիւ որոշում մը չէր տրուած։ Հայրապետեան ու Միխայիլովսքի, այդ մենաշնորհը իրենցմէ առնուելու պարագային համար, բողոքած են ելմտական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

—Ելմտական նախարար Պ. Թիէնէվ հրաժարեր է։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Պ. Թոնճէվ ալ քանի մը օրէն պիտի հրաժարի։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նահանգին Սպեր և Պայպուրտ գաւառակներուն միջեւ թղթատարութիւն մը հաստատուած է՝ տարեկան երեք հազար ղրուշ ծախքով։

ՄՈՒՇ գաւառին Սասուն գաւառակին կեդրոնին՝ Խաթոյի մէջ թաղապետութիւն մը պիտի հաստատուի որոշմամբ Պետական Խորհուրդին որ վաւերացած է կայս. Իրատէով։

ՄԱՆՏԱ ԲՈՍԹ.—Անցեալ օգոստոս ամսուն օսմ. թղթատարատունները յանձնուած են 1,205,572 ղրուշ ոսկեդրամ և 459,518 ղրուշ արծաթ դրամ, որոնց փոխարէն 4,379 մանտաբոսթ առնուած է։ Ատոնցմէ 4,299 հատին փոխարէնը հատուցուած և մնացածն ալ, տէրերը տակաւին ներկայացած չըլլալով սպտ. ամսուան փոխանցուած են։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ոստիկաններուն սեպտեմբերի ամսաթոշակներուն վճարումը սկըսած է։

ՄԱԽՍՈՒՄԻ Ասիր շոգենաւը որ Սեւ ծով կը գտնուի, հեռագրով հրաման ստացաւ Պաթում երթալ և անկէ Կ. Պոլիս փոխադրել 60,000 սնտուկ քարիւղ՝ բաբաքանչիւր սնտուկի համար կէս Ֆր. նաւլուչէք առնելով։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ քաղաքային ճիւղին անդամներէն Գարամէհմէտօղլի էֆ. երէկ Ֆէնէր գնաց և տեսակցեցաւ Ցունաց Ս. Պատրիարքին հետ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Խորհուրդը ծանոյց քարանթինայի կայաններուն թէ Կլասկոյի ժամանումներուն դէմ սահմանուած 48 ժամուան քարանթինան ջնջուած է։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Լորտ Քրոմըր դեկտեմբերի մէջ Սուտան պիտի երթայ, վասն զի այդ եղանակը ամէնէն նպաստաւորն է Նեղոսի նաւարկութեան համար։

—Կոլկաթայէն Սիւէզ հասած անգլիական շոգենաւի մը մէջ քոլերայէ դէպք մը պատահեր է։ Անմիջապէս առողջապահական խիստ միջոցներ ձեռք առնուեր են։

—Եգիպտական լրագիրները կը պահանջեն որ լրագիր երէն առնուած թղթատարական ծախքը և լրագիրներու յատուկ հեռագիրներուն վարձքը զեղչուի։ Նաև լրաբերները զեղչեալ գիներով երթեւեկեն երկաթուղիներով։

—Նեղոսի ջուրերը միշտ վար են, փակոցներու (պառաժ) համար այս ամառ կատարուած աշխատութիւնները յոյս կը ներշնչեն թէ ջուրի բաշխումը առատ պիտի ըլլայ, նոյն իսկ եթէ Նեղոսի ջուրերը վար ըլլան։ Բամպակի երրորդ հունձքին համար գաւառներէն առնուած լուրերը լաւ չեն։ Չորսուկէսէն մինչեւ հինգ միլիոն կենդինար կ'ենթադրուի։ Բամպակ մշակողները չեն ուզեր ապրանքնին ծախել, վասն զի կը յուսան թէ այս տարուան բերքը անցեալ տարիէն հարիւրին 30 պակաս պիտի ըլլայ, որով գիները պիտի բարձրանան։ Երաշտութենէ վնասուած տեղերը աս տարի եգիպտացորեն մշակուած է։

—Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը դրամական նպաստ մը խոստացեր է Գահիրէի մէջ իտալական հիւանդանոց մը շինելու համար։

—Տէյրութէն Ռոտա տանող երկաթուղիի կառախումբի մը մէջ ոճիր մը և գողութիւն մը գործուեցաւ։ Զօհը Ասիութէն Պէշրի Հաննա Միխայիլ վաճառական մէկ պաշտօնեան է որ Գահիրէ կ'երթար՝ 2,500 ոսկի յանձնելու համար պանքայի մը։ Այդ պաշտօնեան երրորդ կարգի վագոն մը կը գտնուէր կառախումբին ետին, ուր սպաննուեցաւ։ Մարմինը յետոյ հսկող գոմիսէրներու Փոլրկոնը տարուելով հոն կողոպտուեցաւ և ճամբուն վրայ նետուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը առէէ հետեւցուց թէ ոճիրը եթէ երկու գոմիսէրներուն կողմէ գործուած չէ, գէթ անոնց մեղսակցութեամբը կատարուած է։ Այդ երկու գոմիսէրները ձերբակալուեցան։ Ոստիկանները երբ ուշը գտան, տակաւին կ'ապրէր. մեռնելէ առաջ ըսաւ թէ չորս Պէտէվիններ սպաննած էին զինքը։

— Սրտասովոր պատուիրակ Ահմէտ Մուխթար փաշա անցեալները տեսակցեցաւ Խտիվին հետ։

ԱԹԷՆՔԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն օսմ. դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Ճէվատ պէյ և Աւստրիոյ դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ջէյլին կատղած շունէ մը խածնուեր են։ Ատոնք Բարիզ պիտի երթան դարմանուելու համար։ Շունը սպաննուեր է։

ՍԷՆԻՔԱՂՁԻԻ կողմը մեռած Շէրիֆէ անուն կնոջ մարմինը դիականութեան ենթարկուելով հաստատուեցաւ որ սրտի կաթուածէ մեռած է։ Ամուսինը Իպրահիմ յայտարարած ըլլալով որ ոստիկանութեան դիմող Պիննազ անուն կինը Շէրիֆէի գոյքերը եայլն գողցած է, ոստիկանութիւնը այդ մասին քննութեան ձեռնարկեց։

ՊԻՏՔԵՐ կան որոնք անհրաժեշտ են։ Ամեն բաներին գործերին գիտցող մարդիկ իրենց պէտքերը կանուխէն կը հոգան։ Օրինակի համար ոտքերնուս լաստիք և կամ անձրեւի համար հովանոց մը անպատճառ պէտք է։ Թէեւ հիմա օդերը լաւ են, բայց անձրեւները սկսելուն պէս, այդ անհրաժեշտներու պէտքը զգալի կ'ըլլայ և ամէն ոք կը վազէ խանութէ մը գնելու ինչ որ կ'ուզէ։ Բայց այն ատեն ալ խանութները գնորդներով լեցուն կ'ըլլան և շատ անգամ մարդ՝ համբերելով, իր ճաշակին համեմատ բան մը չկրնար գնել։ Ուրեմն հիմակուընէ գնեցէք ձեր հովանոցը Ղալաթիոյ հանրածանօթ հովանոցավաճառէն, ՄԻՀՐԴԱՏ ՀԱՅԿԱԶՆ, կամուրջին դէմ թիւ 9, ուր կը գտնուին ընտիր կերպասներ ալ, հին հովանոցներու վրան փոխելու համար։

Պ. ՍԲԻԷԿԷԼ, որ իբր կանանց զգեստներու դերձակ հանրածանօթ է Կ. Պոլսոյ մէջ իր լաւ ճաշակով ու խնամոտ աշխատութեամբ, պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան և իր յաճախորդներուն թէ ճոխ մթերք մը ստացած է կերպասներու, քօսդիւմ Թայէօրի համար. նաեւ վերջին նորաձեւութեան համաձայն բրդեղէններ շրջազգեստներու համար, բնատիպ մօտելներ հագուստի վերաբերեալ, որոնք Բարիզէն բերել տրուած են, ուր ամէնէն մեծ վարձատրութեանց արժանացած են Բարիզի Արուեստահանդէսին մէջ։ Անկէ զատ կը ծախուին նաեւ մետաքսէ, ասուիէ և փանէլայէ պլուզներ աժան գիներով, միջնազգեստներ, փողկապներ, անուշահոտութիւններ, ջայլամի փետուրով վզի պօաներ մաշկեակներ, կաշիէ առարկաներ, կանանց համար ճեռմակեղէններ եւն. եւն։ Անգամ մը միայն այցելել կը բաւէ համոզուելու համար գիներու անմրցելի կերպով աժանութեան։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տձեւցնէ։ Առանց լաւ ակռաներու, բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չի կայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չի կայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը։— Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնաբոյժ տէ ձերու դիմել Տքթ. Պարիի, միակ ատամնաբոյժը որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել երբեմն և անցաւ աշխատաները արհեստական ամենազդեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաները պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու, եայլն, որոնք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն։

Ամէնէն փափուկ, ամէնէն ջղային անձերը կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պարիի լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետքը միայն ստակը պիտի վճարէ։

Ամէն օր կը գտնուի ժամ 9էն (Ր. Ե.) մինչեւ իրիկուն 5, Բերա, Փրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։

ԹԱՏՐՈՆՆԵՐ

ՔՈՆՔՈՐՏԻԱ.—Մնակեան խումբին առաջիկայ ներկայացումը՝ որ այս կիրակի պիտի տրուի Քոնքորտիայի թատրոնին մէջ, կը խոստանայ եղանակին ամէնէն շքեղներէն մէկը ըլլալ։ Արտաքոյ կարգի ներկայացում մը պիտի ըլլայ ատիկա, տրուած ի նպաստ խումբին դերասաններէն Պարոնեան և Թոլայեան էֆէնտիներու, մասնակցութեամբ բովանդակ խումբին։ Բաց ի այն պատրաստութիւններէն՝ որոնք այս առթիւ տեսնուած են, խումբը աքանչելի որոշում մը բռած է՝ ընտրելով ԻԲԻ ԷՕԲՍԻՒՋ ԳԻԶ տռամը, որ միշտ ծափահարուած է հասարակութենէն և չտրուած փնտռուած։ Այդ խաղը խումբին ամէնէն մեծ յաջողութիւններէն մէկն է։ Հասարակութեան կրկնակի վայելք մը տալու մտքով կարգադրութիւն մը եղած է, որուն համաձայն ծանօթ Մաէսթրօ Պ. Ակոսթինոյի նուագախումբը օբերայի հատուածներ պիտի նուագէ միջնարարներու միջոցին։ Ներկայացումը ճիշդ ժամը 7 ու կէսին պիտի սկսի։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՒՔԸ.—Այս գիշեր արտաքոյ կարգի ներկայացում Բերայի Սիւքին մէջ, այն նոր խումբին կողմէ զոր Պ. Ռամիրէզ վարձած է այս եղանակին համար։ Անոնք որ գիտեն թէ այս տեսակ գործերու մէջ Պ. Ռամիրէզ ի՛նչ կարողութիւն ունի, պէտք չունին հոս գրուած տեսնելու սա բանը թէ այդ խումբը շատ մեծ ընդունելութիւն պիտի գտնէ, նոյն իսկ առաջին մէկ քանի ներկայացումներով։ Բարիզի Քազինոյին առթիւթեներէն Նորապ քոյրերը, ծանօթ երգչուհի Օր. Պլանշ, Բարիզի Սիւքին երկու քլաունները՝ Ռէնց և Կոկիւս, Օր. Պէրթ՝ որ ելեկտրական լոյսով ողողուած աքանչելի պար մը կը դարձնէ, Օրիորդ Նորապ և Միօրէնթինօ, վերջապէս Պ. Ակօլինօ՝ քօմիք մը՝ որ միեւնոյն ատեն վարպետ դիմափոխ մըն է. ահա ասոնք կը կազմեն այդ «Վարիէթէ»ի խումբը՝ որ իր առաջին ներկայացումը պիտի տայ այս գիշեր։ Բաց ի անոնցմէ, Պ. Ռամիրէզ բերել տուած է հսկայ սինէմաթօկրաֆ մը, որուն նմանը բնաւ չէ տեսնուած Պոլսոյ մէջ, և որուն համար կարելի է ահագին ընդունելութիւն մը նախատեսել։ Պ. Ռամիրէզ կազմակերպած է նաեւ Սիւքին նուագախումբը, անոր վրայ աւելցնելով նոր ու կարող արուեստագէտներ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Բ. Յ. ՄԱՀՃՈՒՊԵԱՆ
Ղալաթիա, Խավեար խան, թիւ 77

ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԼԻՎԸՐՓՈՒԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐ
8/21 Նոյեմբեր 1900

Բակլ. պատրաստ Նոյ. 5.40	Մրտ. Ապր.	5.23
Ցոր. Սէնթայ քիլէօվ Դեկ. 5/11[1]/8	Մտ.	6/03[1]/8
Խառնուէ գանթար Մարտ		34/6
Շաքար	Յուլ.	10.2

Ազգային Լուրեր

Կրօնական Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ նկատողութեան առեր է նաեւ Պրուսայի Հայ-Հռոմէականաց առաջնորդ Ճամճեան Տ. Ցարութիւն եպիսկոպոսի կողմէ ժողովոյ ատենապետին ուղղուած նամակ մը, որով Պալեան Էմմանուէլ վարդապետի հաշուական խնդրոյն վրայ բացատրութիւններ տուած էր, և որոշեր է նոյն նամակը հաղորդել Դիարպէքիրի վերատեսուչ Տ. Եղիշէ Սրբազանի, որուն քով կը գտնուի նորադարձ վարդապետը։ Տ. Եղիշէ Սրբազան Էմմանուէլ վարդապետէն հարկ եղած տեղեկութիւնները ստանալուն պիտի հաղորդէ Կրօնական Ժողովին։

—Տիարպէքիրի որբանոցին նկատմամբ հասած տխուր լուրերու վրայ՝ Նպաստից Ցանձնաժողովը որոշեց դադրեցնել Որբանոցի Հոգաբարձութիւնը իր պաշտօնէն։ Այս որոշման համեմատ նոր հոգաբարձութիւն մը պիտի կազմուի։

—Քաղաքական Ժողովը վաղը պիտի գումարուի Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։

—Պիլէճիքի գաւառային ժողովը քաղաքական և կրօնական ժողովներու ընտրութիւն կատարած և տեղեկագրած է Պատրիարքարան, անոնց հաստատութիւնը խնդրելով։

—Աքերդի գաւառ. վարչութիւնը լսելով որ Պատրիարքարանի կողմէ առաջ տեղապահի փոփոխութեան որոշում տրուած է, յատուկ գրութեամբ մը խնդրած է որ իրենց արդի տեղապահը մնայ իր պաշտօնին մէջ։

—Շրջաբերականով մը՝ Ուսումնական Խորհուրդը յանձնարարեց մայրաքաղաքիս բոլոր Թաղական Խորհուրդներուն, մինչեւ ներկայ նոյեմբեր ամսոյ վերջը հաղորդել իրենց վարժարաններուն մէջ պաշտօնավարող այն ուսուցիչներուն և ուսուցչուհիներուն անունները, որոնք վկայական չունին։

—«Եկեղեցական բարեկարգութեան քանի մը հրահանգներ» վերնագրով տետրակը, որ գաւառային առաջնորդարաններու և մայրաքաղաքիս եկեղեցիներուն պիտի ղրկուէր, Խառն Ժողովոյ քննութեան պիտի ներկայացուի։

—Տրապիզոնէն կը գրեն մեզ Նոյեմ. 2 թուականով.—«Այս առաւօտ կանուխ ահռելի ու քստմնելի ոճիր մը գործուեցաւ, նմանը քաղաքիս մէջ չտեսնուած ու չլսուած։ Չորս հինգ տարիէ ի վեր տեղս հաստատուած Կիւրինցի վաճառական՝ Ցակոբ Մառանեանի կինը, Վարդանուշ, 24-25 տարեկան, երկու զաւակներու մայր, իր 9 տարեկան խորթ աղջիկը խողխողեց դանակով, միմիայն իր չար նախանձի անասնական զգացման գոհացում տալու համար. հրէշային կին, արիւնարբու մայր» այդ եղեռնը այսօր բոլոր Տրապիզոնցին յուզած է սաստիկ. եթէ այդ ճիւաղուհին այսօր յանձնուէր մայրերուն ձեռքը, անշուշտ պիտի բզքէ տէին զինքը առաջին տպաւորութեան տակ. այդ զոհին անմեղ արիւնը կը թափի ո՛չ թէ միայն իր սպաննիչին, այլ նաեւ իր անխիղճ հօրն ու անտարբեր ազգականներուն վրայ, քանի որ գիտէին թէ այդ պժգալի կինը ինչպէս ամէն օր կը մահացնէր խղճալի որբուհին իր վայրագ գազանութիւններով։ Այս վայրենիս անկարելի է տխուր իրականութիւնը իր բոլոր մանրամասնութիւններով ներկայացնել, քանի որ դէպքին ամէն պարագաները ծանօթ չեն դեռ, հարցաքննիչ դատաւորը անշուշտ ամէն բան երեւան պիտի հանէ քիչ օրէն։ Անտարակոյս է որ դատարանը ամէնէն խիստ պատիժը տնօրինէ այդ վայրագ կնոջ համար։»

—Պէշիկթաշէն կը գրեն.—«Միշտ վարժ ենք քննադատելու մենծ աղայի մը կամ ո՛ և է ջոջի մը ամենափոքր թերութիւնն իսկ։ Բայց խուլ անտարբերութիւնն կ'անցնինք ո՛ և է մէկուն բարի արարքը հրապարակելու առթիւ։ Թաղիս բնակիչներէն Խաչիկ էֆ. Խօրասանճեան ինչպէս ուրիշ ամէն առթիւ չէ զլացած իր բարեգործական մասնակցութիւնը եկեղեցին ու դպրոցին պէտքերուն, այս անգամ ալ ոչ միայն երկսեռ վարժարաններու վառարաններուն նորոգութեան և զետեղման ծախքերը հոգացած, այլ և ամբողջ տարեկան ածուխն ալ նուիրած է, մեծ պէտքը մը ազատելով եկեղեցին։ Նոյնպէս, Դանիէլ էֆ. Հանէսեան, որ նմանապէս ետ կեցած չէ մասնակցել ո՛ և է պէտքի մը, այս անգամ ալ մանկապարտէզի կըզտիկներուն շատնալուն պատճառաւ, պէտք եղածին չափ գրասեղան շինել տուած է ինքնաբերաբար, որոնց պէտքը, ինչպէս բոլորը անհրաժեշտ էր։ Քանի որ առիթն է, չմոռնանք յիշել նաեւ Հոգաբարձու Ցակոբ էֆ. Սարաֆեանը, որ իր գործէն ժամանակ և գրպանէն դրամ խնայելով միշտ և անձանձիր կ'աշխատի դպրոցին պէտքերուն համար։»

—Իզմիրէն կը գրեն մեզ.—«Վաղահաս մահ մը կանուխ գերեզման իջեցուց ազնիւ երիտասարդը Վահան Անտոնեան, Մամուրեանի յաջողակ ու փայլուն աշակերտներէն մէկը։ Հակառակ տխուր օդին, երիտասարդութիւնը հետեւեցաւ դագաղին։ Սուգի ծոպերէն բռնած էին Պ. Պ. Թ. Պօյաճեան, Լ. Վարպետեան, Հ. Պալեօզեան և Ռ. Որբերեան։ Ցակոբ Աշոտ Սրբազան կը նախագահէր թափօրին։ Եկեղեցիին մէջ Ռ. Որբերեան ի դիմաց երիտասարդութեան, քանի մը խօսքով երթաս բարով ողջոյնը տուաւ դագաղին։ Վահան Անտոնեան վերջերս կ'աշխատակցէր Արեւ. Մամուլին Վաւամ ծածկանունով։»

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 21 նոյեմ.—Միջազգային զինուորները գրաւեցին Հուիայլավը (?)։ Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ Մ. Նահանգները մօտերս ետ պիտի քաշեն իրենց զինուորները։

ԲԱՐԻԶ.—Ուաշինկթընէն առնուած հեռագիրներու նայելով Մ. Նահանգները մերժեր են Անգլիոյ և Գերմանիոյ համաձայնութեան մասնակցելու հրաւէրը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Օռանժի հարաւային կողմը Պօէրները կը նեղեն Անգլիացիները։

—Թրանսվալէն առնուած լուրերու նայելով, Տէվէթ զօրավարը յայտարարեր է վնասած Պօէրներուն թէ եւրոպական տէրութիւնները պիտի միջամտեն ի նպաստ իրենց։

ԼՈՐՏ ՌՈՊԷՐԹՍ ՎԻՐԱՒՈՐ

ԼՈՆՏՈՆ.—Բրէթօրիայէն կը հեռագրեն թէ Լորտ Ռոպէրթս ձիէն իյնալով վիրաւորուեր է։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ Երեսփ. ժողովին ատենապետ ընտրուեցաւ ելմտական նախկին նախարար Պ. Վիլլավէրտէ։

ՔՐԻՒԿԷՐ ՆԱՒԱԳԱՀՉ

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.—Կելտերլանտ որ այսօր կը սպասուէր, չհասաւ՝ օդին դէշութեանը պատճառով ուշացած ըլլալուն համար։

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ.—Հոլանտայի թագուհիին ամուսնութիւնը, վերջնական որոշման մը համաձայն յունուար 31ին պիտի կատարուի։

ՓՈԹՈՐԻԿ

ԱԼԺԻ.—Ալժէրիոյ մէջ ահագին փոթորիկ մը ծագեցաւ՝ մեծամեծ վնասներ պատճառելով։

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ.—Բանակին յանձնաժողովին պիտի նախագահէ պատերազմական նախկին նախարար Պ. Բրանց։

ՀԸՐՔՈՒՄ

ԲԱՐԻԶ.—Չիլիի (հարաւային Ամերիկա) դեսպանատունը պաշտօնապէս կը հերքէ այն լուրը թէ Վալբարէզոյի մէջ մեծ հրդեհ մը ծագած ըլլայ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ

ԼԻՎԱՏԻԱ, 21 նոյեմ.—Ռուսիոյ կայսեր վիճակին վրայ այս առտու հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ երէկ շատ գոհացուցիչ անցած է. ընդհանուր վիճակը լաւ էր։ Իրիկուան ժամ 9ին (Ր. Ե.) բազկերակն էր 76։ Նիքոլա Բ. գիշերը քիչ քնացաւ, առանց մասնաւոր պատճառներու. Ընդհանուր վիճակը գոհացուցիչ է այս առտու։ Ջերմութիւնն է 38։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Թիէն-Ցինէն կը հեռագրեն այսօրուան թուականով.—Թընդանօթի ձայներ լսուեցան Թիէն-Ցինի շրջակաները։ Հնդիկ զինուորներու բնիկ սպասաւորները փախան, ըսելով որ իմացած են թէ բազմաթիւ Պօքսըրներ Թիէն-Ցինի և Բէքինի վրայ կը քալեն։ Մինչեւ հիմա բան մը չիմացուեցաւ Պօքսըրներու արշաւանքին նկատմամբ։ Անգլիացի ու ամերիկացի սպաները չեն հաւատար այդ վրոյներուն։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Իվնինկ Սթանտըրտ վերապահումով լուր մը կը հրատարակէ թէ Լորտ Ռոպէրթս ձիէն իյնալով ծանրապէս վիրաւորուեր է։

ՔԷՊԹԱՈՒՆ.—Մասնաւոր նամակի մը նայելով Շըլ-Պուրկէր պօէր զօրավարը նոյեմ. 9ին Եոհաննէսպուրկի հիւանդանոցին մէջ մեռեր է իր առանց վէրքերուն հետեւանքով։ Այս լուրը դեռ պաշտօնապէս հաստատուած չէ։

ԲԱԶԷ

Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ զգեստներու

Մահմուտ Փաշա, Ապուտ էֆ. խան, թ. 5-6

Եղանակիս յարմար ֆրանսական եւ անգլիական գուտ բուրդ նորաձեւ չուխաներէ պատրաստուած է 10,000 ծեռք հագուստ հին գիներով, այժմեան յաւելեալ գիներէն 40 % աժան։

ԲԱԶԷՆ (Միակ վաճառատունն է որ եւրոպայի գործարաններէն ուղղակի կը ստանայ իր կերպասները։

ԲԱԶԷՆ (Այն վաճառատունն է որ իր յանձնառութիւնները անթերի կը գործադրէ։

ԲԱԶԷՆ (Իր ծախած զգեստներու նորոգութիւնը ձրի կը կատարէ։

ԲԱԶԷՆ (Վերջապէս այնքան աժան կը ծախէ որ իր մագիլներուն մէջ ամէն մրցում կրնայ խեղդել։

ԲԱԶԷի թուրքերէն անունը ՇԱՀԻՆ է, զգուշանալ այս անուան կեղծերէն։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Ինչպէս որ կը տեսնուի մեր Սակարանական ամենօրեայ ցանկերէն, բաւական ատենէ ի վեր գիները միեւնոյն և տկար վիճակին մէջ կը մնան և հետեւապէս Սակարաններու մէջ ալ գործառնութիւնները շատ քիչ են։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	14 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	24	15
Ամէնէն վար գին	»	24	14 1/2
Ռումէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	110	12 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	110	12 1/2
Ամէնէն վար գին	»	110	12 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 9 Նոյեմ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Գ.	Փ. Կ.	24	15
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	110	12 1/2
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Գանքա		—	—
Քուէտի Ժէնէրալ Օթոմ.		6	25
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ		3	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյ բաժնեթ.		8	25
» Ժուիսանս		197	—
« պարտաթ.		463	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		451	—
Թրանսվալ		73	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ	109	05
» » » չէք	»	110	05
Բարիզ » »	Ֆր.	22	97
» » » չէք	»	23	79
Պէրլին առատկոս չէք	Մարք	26	59
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	21	91

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	[illegible]	22
Անգլիական ոսկի	»	1[illegible]	05
Բոլ Էմբէրիալ	»	98	20
Քրիմից	»	5[illegible]	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	67	37
Մէթալիք	»	98	30
Ռուսկի Ոսկեդրամ	Օ. Ո.	8	63

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 21 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		10[illegible]	65
» » 3 1/2 %		10[illegible]	95
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	65
) գոց.	»	22	67
» » » Բ.	»	—	
« « « Դ.	»	25	40
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	533	—
Օսմանիէ	»	435	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	110	50
Օսմ. մաքսատուն	»	516	—
Օսմ. Ռէժի	»	307	—
Բրիօռիթէ Թիւրք 4 %		436	—
Քուէտի Լիոնէ		1019	—
[illegible]	»	91	95
[illegible]	»	69	20
Էժիբսիէն ունիֆիէ		263	—
Թրանսվալ	»	74	75
[illegible]	»	25	100
[illegible]	»	3	—

ԼՈՆՏՈՆ 21 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	98	68
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	46	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	22	37
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	22	31
Օսմանեան Պանքա	11	37
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	38	50
» Մօնօբօլ	41	50
Պուլկարական 1888	83	—
Էժիբսիէն ունիֆիէ	103	62
Տօմինիալ	104	—
Թրանսվալ	3	—
Այտըն երկաթուղի	10	—
Փոխառութիւն	25	320

ՎԻԵՆՆԱ, 21 Նոյեմբեր

[illegible]	»	210	80
Ռումէլի երկաթուղի	»	105	50
Օսմ. Ռէժի	»	285	—

ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 21 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	22	35
Ռումէլիի երկաթուղի	109	75

ԱՆԴԱՄ ԴԻՒԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԵՒ ՕՍՄԱՆԵՐԷՆԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ պատրաստած դասագրքերը ի դիւրութիւն ուսուցչաց և ուսանողաց չորս ներու բաժնելով կը հրատարակենք։ Այս դասագրքեր գնահատուած եւ վաւերացուած են Կրթական նախարարութենէն և Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդէն։

Տարրական Նախակրթարանաց

Միջին Դասընթացքին համար —Ա. ՏԱՐԻ

1. Նոր քերական Օսմաներէն լեզուի (3րդ տպ 40 փր). 2 Ըէշտիյէի գրաբէթ վէ թէրճէմէ, տպագիր Գ. տպ. 60 փր). 3. Խուլասա Օսմանիյէ. Ա. տետր. (8րդ տպ. 20 փր)։

Բ. ՏԱՐԻ

4. Ըէշտիյէի գըրաէթ. ընտիր ձեռագիր (60 փր)։ 5. Ըէշտիյէի գրաէթ, Բ. Տարի (տպագիր, 2 ղրշ.)։ 6. Իւսուֆ իմա, նախնտ ասորու եազմագ ուսուլը (Բ. տպ. 3 ղրշ.)։ 7. Խուլասա Օսմանիյէ Բ տետր. (8րդ տպ. 20 փր.)։

Բարձրագոյն Դասընթացքի Ա. Տարի

8. Մուխթասար Նէվտէսթէ, ընտիր ձեռագիր Բ. տպ. (3 ղրշ.)։ 9. Միւնթէխապաթի էտէպիյէ-Հաւաքածոյ լրագրական գրուածոց (3 ղրշ) 10 Համառօտ քերականութիւն Օսմ. լեզուի (2 1/2 ղրշ)։ 11 Խուլասա Օսմանիյէ Գ. տետր (8րդ տպ. 20 փր.)։

Բարձրագոյն Դասընթացքի Բ. Տարի

12. Իլավէլի Նէվտէսթէ, ընտիր ձեռագիր (Բ. տպ. 6 ղրշ.) 13 Նիւմունէի էտէպիյէթը Օսմանիյէ վէ մաժմուաթը Փէնդիյէ (4 ղրշ) 14. Ամէլի վէ նազարի մուխթասար Օսմանլը Սարֆը (3 ղրշ)։ 15 Խուլասա Օսմանիյէ։ Դ. տետր (20 փարա)։

Զանազան գրքեր —18 Ուսուլի տրէսի (Ամէլի վէ նազարի) 5 ղրշ.։ 17. Ուսուլ վէ միւնթէխապաթի ղէպանի Փարիսի 4 ղրշ.։ 18. Թարիխի էտէպիեամէի օսմ. 1 ղրշ.։ 19. Բանալի մուխթասար կիւլէսթէնէի 3 ղրշ.։ 20 Իլավէլի սարֆի օսման ի նոր տպ. 6 ղրշ. 21. Ընդ. բառարան օսմ.է հայերէն (ընդմամին) 8 ղրշ.։

Հասցէ.—Տէրսաատէթ Պապը Ալիտէ Շուրայի Տէվլէթ Պիրայէթ Մէլ բէմէտէ լիսանը Օսմանի մուալլիմի Պէտրոս Ջէզի էֆէնտիյէ։ 1—10

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք.—Առաւաձեռն պայմաններ, Ջվճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. ԱՄԷՏԷ ԳԱՌՕ, ընդհանուր գործակալ, Խնաէէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 579

ՀԱՅՐԵ՛Ր ՄԱՅՐԵ՛Ր ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք

Եթէ վտանգաւոր հիւանդութիւն մը կայ տղոց համար, ապահովապէս ՓՈՐՀԱՐՈՒԹԻՒՆՆ է: Փոքրիկ անգղուցութիւն մը փորհարութեան դառն տանջանքին կ'ենթարկէ փոքրիկ անմեղները, որոնց սրտառուչ ճիչերն ու դէմքին թմկոււթիւնը հալումաշ կ'ընէ խեղճ մայրերը: Ո՞րչ այն զաւակաց մանկիկը. ու՞ր են անոր անմեղ ծիծաղներն ու ոստոստումները. աւաղ անոնց ամէնքը տեղի տուած են ընդհանուր տկարութեան մը որ աւ՛աղ կը յամառի բժշկուիլ: Մեծ մարդասէր մը սակայն, Բրոֆ. Կրէյ, ձեռք կակկառած է այս անմեղ հրեշտակներուն և վերջ տալու համար անոնց ենթարկուած փորհարութեան տառապանքին, երկար աշխատութենէ վերջ, յաջողած է հնարել ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՅՆ, որ խիստ քաղցրահամ օշարակ մ'է և վայրկենաբար կը բուժէ տղոց փորհարութիւնը:

Բարեգի մանկանց Հիւանդանոցներէն մին վարակուեցաւ փորհարութեան ախտով և սկսաւ մեծ կոտորած պատճառել: Փոքրիկները հետզհետէ կ'անհետանային և դեռ չծաղկած կը թոշնէին: Հիւանդանոցին բժշկապետը, յուսահատ ամէն դեղէ ու դարմանէ, ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՅ տուաւ մանկիկներուն և այս դեղին հրաշալի ազդեցութեան շնորհիւ փոքրիկ հիւանդներուն ամէնքն ալ քանի մը ժամուան մէջ բժշկուեցան: Այս պարագան հանրածանօթ ըրաւ ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՅ որ հիմա ամէն տան մէջ պատրաստ կը գտնուի:

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 466 1—30

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան դրամագլուխը 31 դեկտ. 1898ին
162, 924, 140 ֆրանք

Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններէ և տոկոսէ 31 դեկտեմբեր 1898ին
29, 765, 473 ֆրանք

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարումներ, կենսաթոշակ, եւն.
362, 858, 507 ֆրանք

1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 քաղաքներ տուած է որոնք 58,680,000 քաղաքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՏՈՒԸՐՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Գալաթ, Մէյտանճըգ փողոց, Ալայէմճի խան:

Միջնորդներուն յաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ:

ՔՈՒՆ ՉՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԱՆՔՈՒՆՈՒԹԵՆԷ մաշած, նիհարցած անձերուն ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ ՔՈՒՆ պարգեւելով անոնց կազմուածքը զօրացնելու, հիւներու ԱՐԳԱՆԴԱԽՆԴՈՒԹԻՒՆԸ, ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆԸ, տղոց ՋՂԱՋԳՈՒԹԻՒՆԸ (նեվրալճ) և ամէն հասակի յատուկ ՋՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆՆ (նեվրալժի) ու ԲԱՆԴԱԳՈՒՇԱՆՔԸ (սանըգլամա) չուտով և հիմնապէս բուժելու միակ դարմանը ժէլինօի ՕՇԱՐԱԿՆ է (Sirop Gelineau):

ՔՈՒՆ ԲԵՐԵԼՈՒ ամէնէն ազդեցիկ, ամէնէն անվնաս և փորձուած դեղը ժէլինօի ՕՇԱՐԱԿՆ է. որուն շնորհիւ կարճ ժամանակի մէջ կը բժշկուին ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆՆ ու ժանտատենդէ (նիւմա) առաջ եկած ուղեղային հիւանդութիւնները:

ԿԱՊՈՅՑ ՀԱԶԸ բուժելու ամէնէն ընտիր ու ազդեցիկ դեղը ԺԷԼԻՆՕԻ ՕՇԱՐԱԿՆ է, որ փոքրիկ հիւանդին առողջաբար քուն պարգեւելով, դիշերները հազին սաստկանալը կ'արգիլէ ու տղուն զօրանալուն և ուժովնալուն կ'օգնէ:

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ: 496 25—26

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԵԼԻՔ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Նոյ. 22ին Մինկրէլի, Մարսիլիայէն,
» 23ին Աումեն, Կովկասէն:
» 26ին Անադոլի, Անատոլուի եզերքէն
» 29ին Ալէքսիս Կառիանօֆ Անվերսէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Նոյ. 22ին Աումեն, Մարսիլիա:
2 4ին Մինկրէլի, Անատոլուի եզերք
» 27ին Անադոլի, Մարսիլիա:

Ճամբորդ ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. Երկրորդ 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին Բօֆ Հանէ Բարաքիւն վերը: 516 Բ. ՌԸՅՈՒԼ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ. Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԷՐԱ 396

(Եանճի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուքճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատաժանելի ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնէ. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ:

Նորաձեւ ոսկեակոտ, աղիք, ռետինով և բնական ակռայատեղերուն ակռաներ կը պատրաստէ, յար և նման բնականին, դէմք ձեւաւորութիւն բաց տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն ստանալու:

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժէին ինչպէս նաեւ ճմլեցուցիչ գեղերու և ամենակատարելագործեալ ասցաներու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն:

Ե. Գ. Ամառները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաև ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունի:

Ամառ—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՁՈՒՆԻՆԻ 11 197

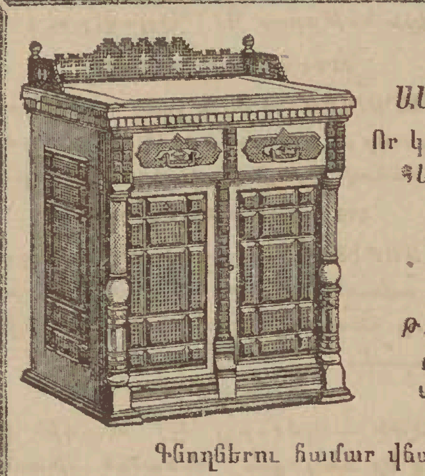

ՆԻՒ ՀՈՄ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

Որ կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն
ՏԱՐԶՈՒԹԵԱՄԲ
ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ
ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ
ԱԺԱՆԻ ԳՆՈՎ

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ՈՐԴԻՔ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻԱՍԵԱՆ

Կեդրոնատեղին, Կ. Պոլիս, Պանչէ Գարու, Համիտիյէ փողոց, Թիւ 7

Գնողներու համար վճարման եւ ամէն տեսակ դիւրութիւններ 575

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Ընդմէջ Հալէ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1089	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէրթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արբօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Մէլօ	1057	Սրէրօ	1200
Քօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասօ	1328
Քրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Քրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Քրֆֆալօ	4431	Էլբօ	2464	Իտաճօ	5540	Օնիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Դէլբօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճինօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրքիատօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1841	Գլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասրօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Զիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սրսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէրանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօյօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Քասքէլլօ շոգենաւը, Նաւապետ Կլէջամ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է:

Իակօ շոգենաւը, Նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 30ին:

Դիմել առ գործակալս Ճ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ

Թիւ 23—24, Քէչիճի Միւլկէ խան, Ղալաթիա 377

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, եւն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ:

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր ապահովագիններ:

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ: Անկախ թարիֆա մը անձնապահութեան, մեծամարտի և ճամբորդութեան համար:

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ, Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագինները ետ տրուելով կամ տասնց ետ տրուելու:

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ:

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սերբիա):

Ժ. Պ. ՔԱՍԱՐԷԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գօթօքեան խան, թիւ 6. 9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Սաաքըզէ խան, Պահչէ Գաբու:

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Զբաղումներս ստիպած էին զիս նստողական կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ: Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթնային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի. Պասուրէն գոյացած պուչաները մանաւանդ միշտ կը խլխլային: Բժիշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԴ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս շտկուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը ատրճանաբար բժշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ ալ պուչաներէն հետք չմնաց, և հիմայ Տքդ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ:

Ֆրանսա Սէն Լօռան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷԴՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարման են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորաբար գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացնեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն: Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 479 1—30

Լ'ՈՒՐՊԷՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընկ.

76 միլիոն Ֆրանք

Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլթիյէ փողոց Թիւ 8 և 10

—o—

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վօյվօտա, Լօրանտօ խան: Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Գաէտի Լիօնէ:

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի Կայս. հրամանով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերբուրգ Ընկերութեան պալատը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ.

Երաշխաւորութեան գումար 121,765,333 ֆր.
1898 ի հասոյթք 34,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է առ 164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

Ղալաթիա, Թօփհանէ (5րդ թիւ Միւմաս)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՈՐ ՊԷՌՈՒՆ 524

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ ճամբար
ՁԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր
ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով: 387

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՌԷՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Քննիչ Տնօրէնութեան Ա. ԿԻՒՐՃԵԱՆ | Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

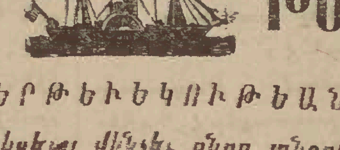

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1900 Նոյեմ. 4էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

1 20 ՍԹէն. Միրկ. ր. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. 45
1 30 Ենմ. մէզր. պյրտ. Թրպ. Ենր. միրկ. պիտի հաղորդակցի 40
2 — Սթն. Միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 31
2 — Ր. ա. զվզ. Ենմ. մզր. պյրտ. Թրպ. Ենր. սԹն. միրկ' պիտի հաղորդակցի. ուր. եւ կիր. բոլոր նաւամատոյցներուն պիտի մօտենայ 39
3 — Միրկ. ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 19
3 30 Ենմ. մէզր. պյրտ. Թրպ. Ենր. սԹէն. միրկ. ր. հիս. պէպ. պիտի հաղորդակցի. ուր. եւ կիր. օրերը արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. 43
4 30 Պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. գպթշ. 32
5 15 Արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ. գպթշ. 39
5 — Ենմ. մզրպ. պյրտ. Թրպ. Ենիր. սԹն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. Դրչ. օրթ. պէշկ. 33
9 — Մզր. պէյրտ. Թրպ. Ենիր. սԹէն. միրկ. Ր. հիս. պէպէք ա. ն. գրչ. օրթ. պշկ. 45
10 50 Պէպ. ուղղակի կամուրջ բաց ի կիր. է 43
10 25 Ենմ. մէզր. պէյրտ. Թրպ. Ենիր. միրկ. ր. հիս. արն. օրթ. 32
12 — Օրթ. պշկ. Սկտ. 13

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

1 20 Գնտ. պէպ. վնիր. չնկ. պէյլ. Գզկ. սկտ. 33
1 30 Պէյզ. բշպճ. չպրլ. զանլ. ա. հիս. գնտ. վնիր. (պիտի հաղորդակցի) օրթ. ուր. եւ կիր. չէնկ. պէյլ. գուզկ. 44
2 15 Անվ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 32
2 30 Ենմ. մզր. պյրտ. Թրպ. պյզ. բշպճ. չպզլ. զանլ. ա. հիս. գնտլ. վնք. պիտի հաղրդ. օրթ. ուր. եւ կիր. չնկլ. պէյլ. գզկ. պշկ. 38
3 45 Վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 44
4 30 Պէյզ. բշպճ. չպրլ. զանլ. ա. հիս. գնտ. վնիր. չնկ. պէյլ. գզկ. պշկ. 40
6 50 Ր. ա. հիս. պէպ. արնվ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. պշկ. գպթշ. 19
7 — Ենմ. մզրպ. պէյրտ. Թրպ. պէյզ. բշպ. Ենիր. զանլ միրկ. Ր. ա. հիս. գնտ. պէպ. արնվ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. պէշկ. 34
8 15 Ր. Ա. զվզ. Ենիմ. մէզպ. պօյր. Թրպ. Պէյզ. բշպ. չպրլ. զանլ. ա. հիս. գնտլ. վնիր. չնկլ. պէյլ. գուզկ. սկիւտ: 38
10 15 Պէպ. չնկլ. օրթ. (բացի ուր եւ կիր. է) 44
10 20 Պէյզ. Ենիր. զանլ. ա. հիս. պէյլ. պշկ. 33

Կամուրջէն եւրոպական եզերք

1 15 Պշկ. սկտ. 13
2 30 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սԹէն. Ենր. Թրպ. պյրտ. մզր. Ենմ. 33
3 15 Պշկ. օրթ. պէյլ. վնք. բաց ի ուրբաթ եւ կիրակիէ 44
3 30 Գպթշ. Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ ք 32
4 30 Գպթշ. Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. բաց ի կիրակիէ 39
5 — Պէշկ. օրթ. գ. չ. արն. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹէն. Ենիր. պէյր. Թրպ. պէյրտ. մզրպ. Ենմ. Ր. Ա. զավար 33
8 30 Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սԹէն. Ենիր. Թրպ. պէյրտ. մզրպ. Ենիմ. 32
9 40 Գպթ. Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. պիտի հաղորդակցի, բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 44
10 — Պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. Ենիր. Թրպ. պյրտ. մզրպ. Ենիմ. ուր. եւ կիր. պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. 39
10 15 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 43
10 45 Պէպ. միրկ. սԹն. Ենր. Թրպ. պյրտ. մզպ. Ենմ. ուր. եւ կիր. պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. 38
11 10 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. ր. հիս. միրկ. Ենիր. պիտի հաղորդակցի 45
11 35 Ենիր. Թրպ. պէյրտ. մզրպ. Ենիմ: 41
11 50 Օրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սԹէն. 19
12 05 Պէշկ. սկտ. զզկ. գրչ. արնվ. 32

Կամուրջէն ասիական եզերք

3 — Սկիտ. զզկ. պէյլ. չնկլ. վնք. գնտ. ա. հիս. Գանլ. չպր. բշպճ. պէյզ. 40
4 — Պշկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. արնվ. գնտ. ա. ր. հիս. միրկ. զնլ. Ենր. բշպ. պէյզ. Թրպ. պէօյրտ. մզրպ. Ենմ. 34
5 30 Գպթշ. պշկ. սկտ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. արն. գնտ. ա. հիս. 19
7 — Պշկ. զզկն. պէյլ. չէնկ. արնվ. գնտլ. Ր. հիս. միրկ. զանլ. Ենր. պէյզ. Թրպ. պյրտ. մզրպ. 45
9 — Պէշք. զզկն. պէյր. չնկլ. վնիր. գնտլ. Ա. հիս. զնլ. բշպ. պյրզ. 33
10 20 Պէշկ. գնտլ. Ա. հիս. զանլճ. չպզլ. բշպճ. պէյզ. մզրպ. Ր. Ա. զավ. ուր. եւ կիր. պէյլ. չնկլ. վնք. 39
10 30 Պէշ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. պէպէք գնտ. Ա. հիս. բաց ի ուրբաթ եւ կիրակիէ 34
11 20 Պէշ. պէյլ. չնկ. գնտլ. ա. հիս. զնլճ. չպր. բշպ. պէյզ. 44
11 55 Պշկ. զզկն. պէյլ. չէնկ. վնիր. պէպ. գնտլ. 33

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԷՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ և Ամերիկա ...

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
[illegible]ումէնեան	10500	Էճիբշիըն	3500
Բէպրիան	10500	Արրժ. ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Էրապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Ասէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Փօդոմիան	8000	Ալգաշիըն	2500
Ֆիրճինեան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԻՆ

Ղալաթիա, ջաղացքին փող. 600 Հին տէզը մաքսատան

COMP 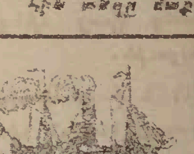 RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւն

Գշ. 7 20 Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի
Գշ. 8 21 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ... 1ին միջօրէէն առաջ ... լով Աղեքսանդրէթ, Բէյրութ, Եաֆա, Պէրութ եւ Բէյզ)
Եշ. 9 22 Օտէսա ժամը 10էն միջօրէէ ...
Եշ. 9 22 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն ... Կիրասոն, Տրապիզոն, Բաթ[illegible] Բում ժամը 1ին ...
Ուր. 10 23 Օտէսա ժամը ...

ՔՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ամէն երկու շաբաթ անգամ մը բեռի Լիվերփուլ

Արեւելքի գիծը

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավլա	2945
Ս[illegible]լթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուլտոնիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ Joly et Seager

Մէյտանճըքլը խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Բարա Մաւրոթաֆա փողոց 255

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2200
[illegible]	3000	[illegible]	1800
[illegible]	3000	[illegible]	1600
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. Վիթօլ և Ընկ. Ուիթալ խան

ՃԷՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.

194 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվերփուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ